

JÓESTÉ!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regele
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20-81.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Dos. No. 890-1938. Trib. Cluj, Sectia III.

Kiadótulajdonos:
„JÓESTÉ!” Újságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1939. MÁRCIUS 5.
VIII. évfolyam, 61. szám.

Vasárnap

XII. Pius pápa békeszózata a világ népeihez

Üdvözlő és hódoló táviratok özöne a Vatikánban — Az Egyház még soha nem volt olyan független, mint ma — írják az olasz lapok — A nemzetek sajtója meghajtja az elismerés zászlóját az új Szentatya előtt — Parlamentari küldöttségek indulnak az e hó 12-iki pápai koronázásra

(VATIKÁNVÁROS.) (Osservatore Romano.) XII. Pius pápa megválasztása alkalmából a táviratok özöne érkezik a Vatikánba. Államfők, kormányelnökök, magas papi és társadalmi méltóságok sietnek szerencsekívánataikat és hódolatukat kifejezni az új Szentatyának, aki tegnap meg is kezdte hivatali működését azzal, hogy fogadta a kardinálisok adorációját és békeszózatot intézett rádió keresztül a világ összes nemzeteihez a lelki megnyugvás, az ellentétek kiegyenlítése és a nememes emberi szeretet ápolásának érdekében.

VÁLASZ VIKTOR EMANUEL
URALKODÓNAK ÉS A
DUCENAK

III. Viktor Emanuel olasz király és aethiop császár, mint tudvalevő, maga és Elena király- és császárnő nevében megleghangu táviratban üdvözölte a Szentatyát, aki a következő sürgönyben válaszolt:

Hálásak vagyunk Felségednek és a király- és császárnőnek jókívánságaiért, amelyekkel pápaságunk külsőben felkerestek. Boldogok vagyunk, hogy imát mondhatunk Felségeik egészségéért és az általunk annyira szeretett olasz nemzetért.

Mussolini táviratára a kardinálisok vezetője válaszolt és a táviratban hangsúlyozta, hogy a Szentatya hálás a Ducenak és kormányának, valamint az olasz nemzetnek az ünneplésért és az üdvözlésért. A többi távirat megválaszolására még a mai napon sor kerül és e célból az örök város postahivatali személyzetét megkésztették.

ÉRTESÍTETTÉK A KÜLFÖLDI
KÖVETSÉGEKET IS

Monsignore Santoro államtitkári minőségben közölte hivatalosan a külföldi követségekkel Pacelli bíbornok pápává választását. Rendkívül meghatározó részlet került a nyilvánosság elé a választás hírüldásával kapcsolatban.

XII. Pius pápa ugyanis nem engedte meg, hogy rokonaiival, testvéreivel más közölje a nagy eseményt, hanem telefonon át meghatározott hangon magától tette meg azt, apostoli áldását küldve hozzátartozóinak.

A VATIKÁNBAN URALKODÓ
MEGÉRTÉS

Az olasz lapok a legmelegebb hangon írják XII. Pius megválasztásának körülményeiről és arról a megértésről, amely a Vatikánban uralkodik. A Giornale d'Italia vezércikke a következőket mondja:

A szent kollégium a legmegfelelőbbben teljesítette feladatát és kötelességét, mert a választás nem is eshetett volna méltóbb emberre, mint Pacelli államtitkára, akinek egész életét a szeretet és a szere-

tetre való buzditás jellemzi. De méltó a pápai koronára azért is, mert három pápa alatt szolgált a Vatikánban olyan szakértelemmel, amely pártját ritkítja. Rómát az ő megválasztásával kettős öröm érte. Először személye, másodsor ama tény miatt, hogy 1715 óta nem volt római születésű Szentatya az egyháznak, amely soha nem volt olyan független, mint ma. A szavazatok egyhangúsága szimbóluma annak a megértésnek, amely a Vatikánban uralkodik és amelyről reméljük, hogy kiszugárzik a világra is.

AZ ESSENER ZEITUNG AZ ÚJ
PÁPA SZEMÉLYÉRŐL

Az Essener Zeitung (Göring lapja) hosszú cikkben foglalkozik az új pápa személyével.

Megmondandó — írja a lap — hogy a Harmadik Birodalomban 30 millió katolikus német él és

ezért nem közömbös Németországra nézve, hogy a pápa milyen politikai álláspontot foglal el a jövőben. Ezért meg kell várni a következőket. XII. Pius szellemileg olyan kiváló egyéniség, aki tanácsadó nélkül is meg fogja találni a helyes utat és hisszük, hogy levelező ösvényeket épít a felzaklatott emberiség lelkének megnyugtatósára.

XII. PIUS ELSŐ MUNKA-
NAPJA

A pápa már reggel hat órakor megkezdte hivatali működését. Egymás után fogadta a jelentést tevő referenseket, Cardigni és Montigni bíborosokat, majd szemlét tartott a pápai testőrség felett. Innen a sixtini kápolnába sietett, ahol teljes szentatyai díszben jelent meg a bíborosok előtt és elmondta első, a vatikáni rádió által is közvetített békeszózatát. Délután sétált a vatikáni kertben.

A békeszózat

Öszentsége beszédében többek között a következőket mondotta:

Ki akarjuk fejezni óhajításunkat a béke érdekében, elődünk elgondolása szerint. E célból kivétel nélkül mindenkihez odafordulunk, akinek szívében a jószág és a szeretet mécsse lobog és felszólítjuk őket az embertársak, a családok és a nemzetek közötti egyetértés ápolására az egyetemes emberi család érdekében. Ezekben a súlyos időkben, amikor a megértésnek annyi akadálya van, Istenhez imádkozunk, hogy embermentő céljainkat elérhessük. Ez az első óhajunk volt, olyan, amelyet az Ur isten oltott szívünkbe Szent Pál szavaival élve hangoztatjuk, hogy bár a kilátások sötétek bizalom-

mal vagyunk azokkal a felelős államférfiakkal szemben, akiket az Ur kegyelme országok sorsának intézésére rendelt és imádkozunk értük. De bizalommal vagyunk mindenkiel szemben és hisszük, hogy senki nem lesz ellene az általános békének, amely az Isten leg-szebb ajándéka.

Békeszózata után a Szentatya áldását adta a bíborosokra. A békeszózatot a délutáni olasz lapok teljes terjedelmében közlik. Róma népe még tegnap is ott tolongott a Vatikán körül. A város fel van lobogóva és este kivilágították a házakat.

KÜLDÖTTSEGEK A PÁPAI
KORONÁZÁSON

Amint Párisból közlik, a francia parlament egy nagy csoportja fog e hó

Meleg hangon írt a Times az új román alkotmány életbe- léptetésének évfordulójáról

(LONDON.) A Times hosszú cikkben számol be a román alkotmány életbe-léptetése egy éves évfordulójáról napján rendezett nagyszabású nemzeti ünnepségekről, bő kivonatban közli Armand Calinescu miniszterelnök-helyettesnek II. Károly király Öfelségéhez intézett beszédét és méltatja azokat a fontos politikai, gazdasági, kulturális és szociális intézkedéseket, reformokat, amelyeket a tekintély-kormány rövid idő alatt megvalósított. A lap csaknem teljes egészében közli II. Károly király

Öfelségének alkotmánynap ünnepi beszédét is. Hangsúlyozza azt a mély hódolatotsszeretet, mely az ország népe részéről az uralkodó személye iránt megnyilvánul. Utal arra a bizalomra, amellyel II. Károly király Öfelsége a tekintély-kormány tagjai iránt viselkedik és kiemeli annak jelentőségét, hogy a romániai népkisebbségek lelkesedéssel csatlakoztak a Nemzeti Újjászülés Frontjához, sőt annak vezetésében is helyet foglalnak.

12-ére Rómába utazni, hogy részt vegyen a pápai koronázáson. Ugyanakkor Budapestről jelentik, hogy gróf Csáky külügyminiszter vezetése alatt szintén nagyobb parlamenti csoport jelenik meg a pápai koronázáson. A delegációhoz csatlakozik gróf Somsich, volt külügyminiszter és vatikáni követ, továbbá Farkas Ferenc ezredes, aki a multévi eucharisztikus kongresszus katonaság részéről megrendezője volt. Küldöttségek indulnak minden bizonnyal Lengyelországból és Angliából is, ahol Pacelli bíboros, most XII. Pius pápa Öszentsége igen nagy szeretetnek örvend. A koronázási szertartás programját a Vatikán e hó 8-10. között teszi hivatalosan közzé.

AZ ELSŐ PÁPAI MISE

(RÓMA.) Carlo Pacelli márkí, a megválasztott XII. Pius pápa unokaöccse kijelentette, hogy XII. Pius pápa azzal az aranykefélével fogja bemutatni első ünnepélyes pápai miséjét, amelyet XI. Pius pápa végrendeletileg hagyott reá, mint volt államtitkára.

Diszvacsora

Ghelmegeanu minisz-
ter tiszteletére

Bucurestiből jelentik: A romániai mérnöktestület diszvacsorán ünnepelte az Athene Palace helyiségében Ghelmegeanu közlekedésügyi minisztert. A banketten a román közélet számos előkelősége vett részt, többek között Ion Bujoiu és Mihail Serban miniszterek. Az ünnepelt miniszter felköszöntő beszédében Öfelsége II. Károly királyt életette és a következőket mondotta:

„Engedtessek meg nekem, hogy az első poharat Öfelsége II. Károly király tiszteletére emeljem, aki a lelkesítője és vezetője minden igazi román kezdeményezésnek. Bevallom, hogy Öfelsége hatalmas pártfogása adott segítséget nekem arra, hogy elvégezzem munkámat és megalkossam azt a szervezetet, amelyet ma ünnepelünk. Ezért emelem poharamat elsősorban és mindenekelőtt II. Károly király Öfelsége diadalmos uralkodására és a dinasztia tiszteletére.”

Ghelmegeanu miniszter után I. Ionescu, Gh. Nicolau, Mihail Serban és M. Manolescu mondtak felköszöntőket, amelyekben köszönetet mondtak Ghelmegeanu miniszternek a mérnökök kollégiumának létesítése érdekében végzett munkájáért és a mérnöki foglalkozást szabályozó rendeletok összeállításáért. Az ünnepelt miniszter válaszbeszédében hangoztatta, hogy új ritmus hajtja most az állam életét és hogy művét, amelyet megkezdett továbbra is folytatni fogja.

A mérnöktestület részéről Ghelmegeanu Mihail közmunka- és közlekedésügyi miniszter tiszteletére rendezett diszvacsora bizonyítja azt a széleskörű népszerűséget, amelynek a rendkívül képzett szakminiszter élvez, aki nagyszabású munkatervet dolgozott ki a romániai vasúti hálózat kibővítésére és a romániai országot modernizálására.

London különös jelentőséget tulajdonít Gafencu varsói útjának

Rómába utazik Csáky magyar külügyminiszter - Franco mereven ragaszkodik a köztársaságiak teljes behódolásához - Ujabb offenzívába kezdett a Japán hadsereg

Eseménymentes volt a pénteki nap is, de mégis számolhatunk néhány jelentősebb mozzanatról, amely a jövőre nézve nagyon is fontos lehet. Ezek közé tartozik elsősorban Gafencu román külügyminiszter varsói útja, amely egyrészt a bucurestii Balkán-értekezlettel, másrészt a Ciano-féle látogatással áll összefüggésben és nagyon fontos a közép-európai helyzet további kialakulására nézve. Az utasításokról jóslásokba bocsátkozni nem lehet. — Jelentősége van annak a nemzetközi politikától látszólag távol eső utnak is, amelyet gróf Csáky magyar külügyminiszter tesz Rómába. Csáky ugyan hivatalosan a pápai koronázásra megy, de bizonyos, hogy tárgyalni fog Cianoval is, aki majd tájékoztatja őt a varsói megbeszélésekről is. — Spanyolországban komolyan remélik, hogy a köztársasági kormány felhagy az ellenállással és békekötveteket küld Burgosba, ahol még mindig mereven ragaszkodnak a feltétel nélküli behódoláshoz. — A német-angol közeledést célozzák azok az újságcikkek, amelyek Hamilton tábornok rendeletéhez fűződnek és azt igazolják, hogy a meggyezés vágya a kardcsörtetés mellett is egyformán erős Berlinben és Londonban. — A japán hadsereg újabb offenzívába kezdett, de ugyanakkor megegyezett a sanghaji koncessziós negyedek parancsnokságával az atrocitások megszüntetésében. — Végül bámulattal kell adózni Mahatma Gandhinak, aki éhségstrájkba kezdett amiatt a maharadzsa miatt, aki nem akart alkotmányt adni népének. Ha a maharadzsa nem enged, tekintve Gandhi népszerűségét, aligha lehet jót jósolni számára.

GAFENCU FOGADTATÁSA A LENGYEL HATÁRON

(VARSO.) Gafencu Grigore külügyminiszter és felesége, Racinsky báró bukaresti lengyel nagykövet és a sajtó küldöttség tagjainak kíséretében péntek este 8 órakor érkezett meg Sniatyn állomásra. A vasúti állomást román és lengyel zászlókkal lobogózták fel és fényesen kivilágították. Gafencu külügyminisztert Rosett külügyminiszteri tanácsos üdvözölte Beck lengyel külügyminiszter nevében, továbbá Dumitrescu, a varsói román nagykövetség tanácsosa. Sniatyn állomáson a lakosság nagy lelkesedéssel és éljenzéssel fogadta a román külügyminisztert és kíséretét és rokonszenvi tüntetést rendezett mellettük.

(LONDON.) A Daily Express hosszasan foglalkozik Grigore Gafencu külügyminiszter varsói útjával, amelynek különös jelentőséget tulajdonít. Azt remélik, hogy Lengyelország és Románia között még jobban megszilárdul az eddig is őszinte és szoros baráti kapcsolat.

ROCHARD ÁLLAMTITKÁR SZEMÉLYESEN KÖZÖLTE A NEMZETI SPANYOL KORMÁNY ELISMERÉSÉT

(BURGOS.) (Reuter.) Rochard államtitkár, a francia kormány kiküldötte tegnap kihallgatáson jelent meg Jordana tábornok külügyminiszter előtt és közölte vele, hogy Franciaország de jure és feltétel nélkül elismeri Franco tábornokot, egyben kifejezte szerencsekívánatát az eredmény felett.

PETTERSON LESZ A BRIT KÖVET BURGOSBAN

(LONDON.) (Reuter.) Burgosba nagyköveti minőségben a brit kormány Maurice Pettersont, a jelenlegi bagdadi angol követet nevezte ki. Amíg hivatalát átveszi, Hodgson, eddigi megfigyelő látja el a teendőket.

BURGOS VÁRJA A BÉKE-KÖVETSÉGET

(BURGOS.) (Reuter.) A nemzeti spanyol körök szerint köztársasági részről úgy értesültek, hogy rövid időn belül repülőgépen békeküldöttség érkezik Burgosba, hogy a fegyverletételi tárgyalásokat beindítsa. Franco tábornok azonban továbbra is a feltétlen fegyverletételt követeli, amely minden köztársasági részről kiinduló békeszándékot megtagadja. Az államfő — írja a Matin tudósítója — el van szánva arra, hogy a fővárost a legrövidebb időn belül megtámadja. A katalán fronton győzelmes hadtesteket már mind a déli harcterekre összpontosították. Egyedül Madrid előtt 150.000 főnyi hadsereg és 750 repülőgép áll készen a támadás megindítására. Katonai szakértők szerint az ellenállás kétségbeesett végkiértelem lehet, mert a főváros eleste a

kezdetet követően két nap alatt bekövetkezik.

14 TEHERKOGSI ARANY ÉS EZÜST

(PERPIGNAN.) (Havas.) A francia hatóságok szoros zár alá vettek 14 teherkocsi aranyat és ezüstöt, amelyet a milicisták menekítettek át, de a burgosi kormány visszakövetelt.

150 MILLIÓ FRANK ÉLELMEZÉSRE

(PÁRIS.) (Havas.) A Daladier-kormány felhatalmazást kért és kapott a kamarától arra, hogy az átmenekült köztársasági spanyolok élelmezésére március 15-ig 150 millió frankot folyósíthasson. Ez alatt az idő alatt ezzel a összeggel 250.000 embert kell ellátni. Sarraut a felhatalmazás kérésakor közölte, hogy az élelmezés eddig 270 millió frankjában áll Párisnak.

Még néhány napig tart az egyes pár cipők olcsó elárúsítása!

ELKA CIPOÜZLET

Cluj, Calea Regele Ferdinand 16

Hamilton tábornok rendelete és a német sajtó

(BERLIN.) (DNB.) Hamilton tábornok elrendelte, hogy a „hősök napján” koszorúzzák meg az Angliában eltemetett világháborús német halottak sírját. A német sajtó e rendelettel kapcsolatban rendkívül meleg hangon ír a brit rendeletről. A Völkischer Beobachter megjegyzi, Hamilton tábornok a világháború alatt ellenfél volt, de nemes ellenfél, aki előtt meg kell hajtani a tisztelet zászlaját.

Vajha ez az intézkedés is hozzájárulna ahhoz, hogy a német és az angol nemzet egyszer megtalálja egymást — fejezi be cikkét a lap.

A SZOVJET VISSZAHÍVTA KÉPVISELŐJÉT A BENEMAVATKOZÁSI BIZOTTSÁGBÓL

Moszkvából jelenti a Tass: Tekintettel arra, hogy a Londonban székelő benemavatók bizottság már hosz-

***nem hoz annyit, mint az ÁLLAMI SORSJÁTEK SORSJEGYE, amelyet

COLECTURA OFICIALĂ ȘI A OFICIILOR RURALE P. T. T.

HELYI CIM:

ELÁRUSÍTÓ HELYEINÉL VÁSÁROL. Ne mulassza el a MÁRCIUS 15.-iki alkalmat, amikor a 19. sorsjáték I. osztályának a húzása lesz. További húzások április 15.-én, május 15.-én, június 15.-én.

Cluj, strada Reg. Maria 46.

szabb idő óta nem működik és fentartása elvesztette minden célszerűségét, a népbiztosok tanácsa úgy határozott, hogy március elsejével visszahívja Moszkva képviselőjét ebből a bizottságból.

CÁFOL A STEFANI IRODA

(RÓMA.) A Stefani sajtóiroda diplomáciai szerkesztője a leghatározottabban megcáfolja a demokrata sajtónak azt a hírt, mintha a Földközi-tengeren 20 német tengeralattjáró hajó gyarmati egyenruhába öltöztetett csapatokat szállítana Libiába és a tuniszi határra. A távirati iroda szerkesztője légből kapottnak minősíti ezeket a híreket, amelyek — véleménye szerint — csak arra alkalmasak, hogy még jobban elmérgesítsék az egyébként is feszült légkört.

MAROKKÓ KATONAI KORMÁNYZÓJA DALADIERNÉL

(PÁRIS.) (Havas.) Marokkó katonai kormányzója tegnap kihallgatáson jelent meg Daladier miniszterelnöknél és közölte vele, hogy a legközelebbi napokban megsemmisíti a tuniszi, déli határerődítéseket. Daladier beleegyezett a tervbe és közölte a kormányzóval, hogy jelentéstételre visszavárja a tábornokot.

SZEMLEBIZOTTSÁG INDULT DJIBOUTIBA

(MARSEILLE.) (Havas.) Tizenöt tagból álló szakértői bizottság indult el tegnap djiboutii rendeltetéssel. Célja a védelmi berendezések megsemmisítése.

A BELGA KORMÁNYVÁLSÁG

(BRÜSSZEL.) (Havas.) Belgium komoly válságon esik át, mert Soudan szenátor népszerű kisérlet után tegnap visszaadta megbízatását. III. Lipót erre Adolf Maxot, a brüsszeli főpolgármestert bízta meg a kabinetalakítással, de Max este a megbízást szintén visszaadta. Az uralkodó erre újra Pierlotot kéréste magához.

A NÉMET KISEBBSÉG JOGAI JUGOSZLÁVIÁBAN

(BELGRÁD.) (Avala.) Cvetkovics miniszterelnök tegnap fogadta Grassl szenátort, a jugoszláviai német kisebbség vezérét és biztosította őt arról, hogy a kormány mindent elkövet, hogy a németek kulturális és gazdasági fejlődése akadálytalan legyen.

ÁLLAMCSINY KÉSZÜLT CSEHORSZÁGBAN

(WIEN.) (DNB.) A wien lapok közlése szerint Prágában a cseh fasiszta szervezetek államcsinnyt készítettek elő, amelyet a kormány csak a legerélyesebb rendszabályokkal tudott megakadályozni. A csendőrséget megerősítették. A hír még megerősítésre szorúl.

ÉHSÉGSZTRÁJKBA KEZDETT MAHATMA GANDHI

(RANGOON.) (Reuter.) Miután Baitkot állam maharadzsa vonakodott az alkotmányt népe számára megadni, Gandhi tegnap levélben elbucszott feleségétől és éhségstrájkba kezdett, amelyet haláláig akar folytatni, vagy addig, amíg a maharadzsa kívánságát nem teljesíti. A hangulat erősen a makacs uralkodó ellen fordult, miért is rövid időn belül jelentős fordulat várható.

MEGINDULT AZ ÚJ JAPÁN OFFENZÍVA

(SANGHAI.) (Exchange Telegraph.) A japán haderők megindították az offenzívát Kiangsu tartomány északi része ellen, ahol nagyobb számú kínai haderő tartózkodik.

— Sanfranciskóban él a debreceni gör. kath. püspökség ellen elkövetett bombamerénylet egyik tettese. Bucarestből jelentik: A Capitala szenzációs hírt közöl, amely szerint Catarau Sándor, aki 1914-ben bombát dobott a debreceni gör. kath. püspökség épületére, majd pedig nyomtalanul eltűnt, Sanfranciskóban él. Az emlékeztető bombamerényletnek 3 halottja volt. A rendőrség hosszú időn keresztül nem tudott a merénylet nyomára jutni és meggyőződésük az volt, hogy időközben meghalt. A lap jelentése szerint ez a feltevés most megdőlt, mert Catarau Sanfranciskóban tartózkodik és ott különféle találmányoknak értékesítésével foglalkozik.

Népművészetek és falukutatás

Az a nagy és egyetemes kulturális megújulás amelynek jelentkezéseit ma világszerte láthatjuk, sok új gondolatot vetett felszínre. Elsősorban is lehetővé tette, hogy a lélek figyelme a szellemi élet minél többirányú megnyilvánulása felé fordulhasson. Ennek következménye lett azután, hogy a szellemi értékek világában általában világszerte bizonyos megszínésedés, felpezsdülés és megélnélkülés tapasztalható.

A falukutatás, a nemzeti és népi sajátosságok felkutatása, az ősi hagyományok ápolása, a népviseletek felkarolása, a népművészetek iránti figyelem felélnélkülése stb. mind-mind azt bizonyítja, hogy az emberek kezdik észrevenni, miszerint a falvaknak és városoknak külön-külön is sajátos színezetű kulturális, szellemi életük van, jellegzetességeik, szokásaik, érdekességeik stb. amelyeket érdemes felkutatni, buvárolni, istápolni és figyelemre, érdeklődésre méltatni. A falumozgalmak, az úgynevezett östetességek felkarolása, a gyöngyösbokréta-akciók, a folklóre-értékek megbecsülése, a népművészeti értékek felszínre hozása kiemelkedik mind az elgondolkozás jegyében erősödtek meg és váltak általánossá.

Köszönjük az is, hogy ez a sajátos megújulás máris igen szép és gazdag eredményeket mutathat fel. Bartók és Kodály folklor-kutatásai a magyar ősnépi-zenében, Paulini Béla gyöngyösbokréta-bemutatói, Erdélyben Domokos Pál Péter és Dely-Szabó Géza értékes népzenei buvárlkodásai, az Erdélyi fiatalok falukutató akciói, a magyar egyházaknak a népviseletek, népszokások és néphagyományok felkarolására végzett fáradozásai mind nagyértékűek és nagyjelentőségűek, ugyanúgy, mint a múltban Kriza, Arany János, Merényi Lajos és mások népi mese és ballada-gyűjtései is csak azok voltak.

De ugyanilyen értékesek és jelentősek a román, olasz, német, angol, lengyel, skandináv stb. népek közötti sokelágazású folklóre-tanulmányok, gyűjtések és kutatások.

Veszendő értékek mentődnek így meg, láppangó lélek-értékek megerősödése és fokozódása tapasztalható, népművészeti sajátosságok frissülnek és telítődnek meg új erővel és népművészeti iparágak kapnak friss lendületre. A falu pedig kezdi érezni a maga elhagyatottságából való kiemelkedést. A nemzeti irodalmak és művészetek viszont így jutnak új, megújító erőforrásokhoz stb.

Szóval ezértéle nagy szellemi előnye és haszna van ezeknek az akcióknak, amelyek sokszor szinte új tartalmakkal telítik meg a petyhüdő és elernyedő közművelődés életét. Mindezenfelül ezek a megmozdulások az egymástól bizony sokszor nagyon is távol került falu és város népét közelebb hozzák, kapcsolataikat szívélyesebbé teszik s a népi tömegek ezreit kapcsolják bele ismét a faji és nemzeti egységbe.

Örülni kell tehát ennek az egész irányzatnak, amelyet mindenkinek szívvel-lélekkel is kell szolgálnia. És milyen örömdetes is volna, ha falun élő magyar lelkeszeink, tanítóink, szellemi képviselőink mindenhol teljes erővel állanak ezeknek a gondolatoknak szolgálatába. Ha gyűjteni kezdenék a vidék hagyományait és szokásait, meséit, dalait, ha buzdítanák a lakosságot az ősi viselet és tradíciók melletti hűséges kitartásra, a régi nóták felújítására és éneklésére, ha ezeknek a kérdéseknek jelentőségéről tájékoztatnák a nép lelkében a faji sajátosságokhoz való ragaszkodás értékét.

Mennyi szép dalt, mesét, szokást lehetne így a pusztulástól megmenteni! Bányai János, a székelység lelkes buvárlkodója például már eddig is mennyi ismeretlen szépséget tárt így fel lapjában, a „Székelység”-ben gyűjtéseivel, népi szokásokban, helyrajzi neveken, székelységi sajátosságok megörökítésében stb. Ugyanígy kellene dolgozniok lapjainknak, főleg pedig folyó-

Gyógyíthatók-e a tüdőbetegségek?

Mindazok, akik aszmában, tüdőcsucshurutban, idült köhögésben, elnyálkásodásban, hosszan tartó rekedtség, spanyol náthában szenvednek és mind máig semmi gyógyulást nem találtak, teljesen ingyen és portómentesen kapnak tőlünk egy könyvet, amely ezeket a betegségeket képekkel illusztrálva teljesen felöleli és ennek gyógyítását megmagyarázza. A könyv címe: „Sind Lungenleiden heilbar” (Gyógyíthatók-e a tüdőbetegségek?) Irjon hozzánk egy hét lejes levelezőlapot az Ön pontos címével és megküldjük Önnek a könyvet. Puhlmann et Co Berlin 804. Müggelstrasse 25-25-a.

Hathónapi elzárást kapott a dési zenészmestere, mert ittás állapotban bántalmazta felebbvalóit

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Lar Gherasim a dési 81-es gyalogezred zenekarának őrmestere a múlt évi augusztus 27-én este a szokottnál jobban öntött fel a garatra. Az egyébként csendes természetű altiszt parázs botrányt rojt az uccán, aminek következménye az lett, hogy telefonon értesítették a ténnyarancsnokságot és az ezredet, ahonnan Danoc Petru és Marin Gheorghe törzsmesterek szállottak ki a helyszínre és próbálták megfékezni az őrmestert. Ez sikerült is nekik, de a hadakozó őrmester többször megütötte őket Kijózanodása után felettesének bántalmazása címén eljárás indult ellene, de egyesítették ügyét másik kihágásával, amelynek folyamán bántalmazta egyik alattását.

A katonai törvényszék tegnap tar-

tott tárgyalást az ügyben. Az őrmester elmondotta, hogy nem tudja mi történt vele, mert nagyon ittas volt. A tanúk megerősítették a vád állítását. A vádlott volt felettese, Scherlaufer Albin nyugalmazott ezredes. Dési város polgármestere kedvező vallomást tett a vádlott mellett, akit kitűnő altisznak mondott, csak egyetlen hibája az volt, hogy néha a keleténél többet ivott. Barbu Alexandru őrnagy-ügyész szigorú büntetést kért. Bretan védő pedig azzal indokolta felmentést indítványozó kérését, hogy a vádlott nem szándékosan és nem tudatosan rugott be. Az ilyen részegség nagyfokú mentőkörmény. A katonai törvényszék rövid tárgyalás után 6 hónapi és egy napi elzárásra ítélte a vádlottat.

Megnyit a NUF tordai magyar alosztályának beiratkozási irodája

(TURDA-TORDA.) Mint már megírtuk, a NUF tordai magyar alosztályának vezetői: dr. Lőrinczy Ákos ny. vár megyei főügyész, Tompa Lajos gyárparos és Hirschfeld Tibor kereskedő az alosztályba való beiratkozás megkönnyítése céljából szervezői irodát állítottak fel, amely a Főter 20. szám alatt március elsején kezdte meg működését. Az iroda készséggel áll rendelkezésére minden magyar nőnek és férfinak egyaránt és a beiratkozással kapcsolatosan minden felvilágosítást megad. Az esetleg már más helyen megtörtént beiratkozás nem képezi akadályát a Tordán való beiratkozásnak, mindössze a jelentkezés alkalmával kell megmondani, hogy az illető már más helyen is beiratkozott. Az alosztály feladata, hogy a beiratkozó magyarokat külön névjegyzékbe foglalja és nyújtsa be a hatóságokhoz. Erre azért van szükség, mert a hatóságoknál történt beiratkozásnál a nemzeti-séghez való tartozás nem lett feltüntetve. Már pedig ez a Központi Magyar Alosztály taglétszámának megállapításánál döntő tényezőül szolgál, mert ennek arányában fog a magyarság megfelelő számú képviselőhöz jutni a később bekövetkező kinevezéseknél, vagy választásoknál. A beiratkozás után a tagok tagsági igazolványt kapnak majd, ami a későbbi választás szempontjából bir jelentőséggel.

Selyemcsempész st. leplezték le Botosanimegyében

(BOTOSANI.) Nagyszabású selyemcsempészetet leplezték le a botosanimegyei Veresti állomáson. Az állomási rendőrség vezetőjének a vasúti éteiremben feltűnt egy hölgy, aki nagyon idegesen és gyanúsán viselkedett. A rendőrségre vitték, ahol a motozás során 75 méter selymet találtak nála 6 kilogram súlyban. A nőnek személyazonossági igazolványa Maric Estera botosani illetőségű Mavroheni ucca 14. szám alatt lakó szabónő névre volt kiállítva. Kihallgatása folyamán azt vallotta, hogy a selymet egy ismeretlen nőtől vásárolta Máramaroszigeten. Nem volt tudomása arról, hogy az árut Csehszlovákiából csempészték. A hatóságok értesítették a vámigazgatóságot is, amelynek az a véleménye, hogy Maric Estera a csempészbándának egyik tagja, akik Északmoldova és Bukovina országrészekben fejtenek ki káros tevékenységet. A gyanus nőt letartóztatták és a csempészet ügyében pedig megindították a széleskörű nyomozást.

Tökéletes eleganciát nyújt a

Czink-

által tisztított és festett ruha

— Meghalt Howard Carter, a világhírű egyiptológus. Londonból jelentik: Tegnapi 66 éves korában az angol fővárosban meghalt Howard Carter, a világhírű egyiptológus. Carter részt vett 1922-ben lord Carnarvon-nal együtt Tutankhamen fáraó sírjának feltárásánál.

Ha olcsón és jól akar öltözködni ezt

PETRES=ES POLLÁK-nál

Női és férfi kabát és ruha változatos újdonságaink állandóan nagy választékban. Cluj, Siatá Unirii 21

VASÁRNAPI NAGY KIÁLLÍTÁSUNKAT TEKINTSE MEG

Másfélévi fogházat kapott

a becszuálló legény, aki két késszurással súlyosan megsebesítette volt jegyesét

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Megdöbbentő szerelmi dráma részletei elevenedtek meg tegnap a kolozsvári bűnügyi tábla Predovici-Centea-Rosca-Velican tanácsa előtt. Valkai Dezső tordaszentlőlyi 25 éves legény évek óta udvarolt Bányai Erzsébetnek, aki viszonozta is a legény érzelmeit. A múlt év júniusában azonban a legény azt vette észre, hogy a leány, akit időközben eljegyezt, elhidegült tőle s kijelentette, hogy nem megy hozzá feleségül. Valkai ekkor elhatározta, hogy leszámol vele.

Két biciskával felszerelve utnak indult Red község felé, ahová este érkezett meg. A leányt kihívatta az utcára és ott kérdőre vonta Heves szóváltás támadt köztük, majd a legény előrántotta biciskáját és azt kétszer a leányba döfte. Az egyik szurás Bányai Erzsébet vállát, a másik a mellét érte. A segélykiáltásokra a leány szülei ki-szaladtak a házból és Valkait megakadályozták a további vérengzésben. A legény ekkor a kést maga ellen fordította és a mellébe szurta. Mindkettőjüket a kolozsvári klinikára szállították be, ahol gyógykezelésük heteket vett igénybe.

iratainknak, kulturális egyesületeinknek, az Emke-nek stb., hogy rendrendre minden falu és város népi érdekességeit mind megmentsük és megörökítsük az utókor számára. Ezzel ugyanis olyan hasznos szolgálatot ten-nénk magyar népünknek, amelyek értékét alig is lehet felbecsülni. Előre tehát bátran, fokozottan a

A bűnügyi tábla több mint 20 tanut hallgatott ki. Az ügyész vádbeszédében fentartotta a gyilkossági kísérlet vádját és javasolta, hogy a bíróság ne vegyen tekintetbe enyhítő körülményeket. A legény előre megfontolt szándékkal indult a leány faluja felé, amit az is igazol, hogy két biciskával fegyverkezett fel. A leány csak a gondos ápolásnak és szülei közbelépésének köszönheti, hogy életben maradt.

Dr. Demeter János ügyvéd védőbeszédében részletesen ismertette a szerelmi tragédia előzményeit. Végül is kérte, hogy a bűnügyi tábla változtassa meg a minősítést: a tettet ne gyilkossági kísérletnek, hanem csak súlyos testisértesnek minősítse. Kérte továbbá az enyhítő körülmények tekintetbevételét is. A vádlott utolsó szó jogán enyhe büntetést kért.

A bűnügyi tábla a vádlottat bűnösnek mondta ki gyilkossági kísérlet büntetében, amiért egyévi és hathónapi fogházra ítélte, kitöltöttnek számítva a több mint egyéves vizsgálati fogságot.

megkezdett uton.

A Magyar Népközüsségi Mozgalom hivatott vezetői pedig érezték át ennek az akciónak súlyát és minél nagyobb sikere érdekében szívvel-lélekkel dolgozzanak is De mindenki tegyen így, akinek van erre módja és lehetősége.

(w.)

Szinház

Szombat délután 5: A szomjas krokodil. (Olcsó helyárakkal.)

Szombaton este 9: Bizáncz. (Rendes bérlet 27. Irodalmi bérlet 19.)

Vasárnap délután 3: A cigány. (Olcsó helyárakkal.)

Vasárnap délután 6: Bizáncz. (3-adszor.) Vasárnap este 9: Angyalt vettem feleségül. Hétfő fél 9: Bizáncz. (Negyedszer.)

Kedd fél 9: Bubus. (Vasary Gábor, Szécsen Mihály és Losonczy Dezső óriási sikerű zenés-vígjátékjüdjonsága. Rendező: Gróf László. Főszereplők: Krémer Mancsi, Sándor Stefi, Czopán Flóri, Báza Éva, Rajnai Elli, Miklóssy Margit, Gróf László, Jenei János, Csóka József, Csengeri Aladár, stb. Vezényel Schreiber Alajos. Premier bérlet 28.)

Szerda fél 9: Bubus (Rendes bérlet 28). Csütörtök fél 9: Táncol az egész világ.

Imberg János és Matolczy Zoltán énekes revüje, B. Vajda Teréz és Modován Tibor rendezésében.

Péntek fél 9: Bubus (Harmadszor.) Szombat: Teatrul Muncă și Voce Bună előadásai.

Vasárnap: Tanase revütársulatának előadásai.

Hétfő: Svéd Sándor hangversenye.

Kedd: A főiskolai egyesületek Bartók-Kodály estéje.

Szerda: Aghy Gissa táncstje.

Apróhirdetések

KIADÓ LAKÁS

STR. Măloasă 15. kiadó május 1-re 2 szoba, konyha, pince, éléskamra. (2714)

KIADÓ azonnalra egy szép nagy napos szoba, Str. Cantacuzino, állomás közelében. Ért.: 2-5 Duma, vasuti állomás, emeleten. (2718)

KÖZPONTBAN kiadó 2 parkettes szoba, konyha mellékhelyiségekkel. Str. Barițiu 10. szám. (2723)

ÜTSZOBÁS parkettes komfortos elsőemeleti lakás 2 különbejáratu előszobával május 1-ére kiadó. Str. N. Iorga 4. sz. (2733)

GARZONLAKÁS komfortos, fürdőszobával, teakonyhával, előszobával kiadó. Megtekinthető 2-4-ig délután. Str. Pietraroasă 5. etaj 1. (2737)

KÜLÖNBEJÁRATU szoba butorozva kiadó, főzni lehet. Str. Pieziș 25. (2760)

SZOBÁ, konyha, mellékhelyiségekkel havi 600 lejért, üres szoba 500 lejért kiadók. Ért.: Ancánál, Str. Reg. Maria 43. (2769)

KERTES házban egy kis butorozott szoba kiadó. Megtekinthető vasárnap délután 3-tól. Str. I. Măcelar 21. (2771)

KÖZPONTBAN különbejáratu butorozott szoba azonnal kiadó. Ért.: 1-3-ig. Urihölgyet teljes ellátással elfogadok. Str. Andrei Ady 4. (2774)

KIADÓ március 15-re szép napos uccai üres szoba. Decebal 37. sz. (2785)

MÁJUS 1-re kiadó 4-3 szobás, komfortos lakások. Str. Dorobanților 36. (2790)

LAKÁST KERES

KERESEK május elsejére 4 szoba, konyha komfortos lakást. Cal. Regele Ferdinandon, vagy a környékén. Flohr gyógyszerár. (T 1961)

KERESEK azonnalra belvárosban kicsi műhelyhelyiséget, villanyszerelő. Cim a kiadóban. (2571)

PENSZIONAK 7-8 szobás lakást keresek földszinten, vagy elsőemeleten, csakis központban. Esetleg 2 külön lakás egymás mellett, vagy különálló házat. Cim: Cal. Regele Ferdinand 34. (2633)

KERESEK belvárosban 2 szobás garzoniert vagy 2 szoba, konyhás komfortos lakást. Cim a kiadóban. (2670)

KERESEK április 1-re földszintes 2 szoba, konyhás komfortos lakást. Cim a kiadóban. (2681)

FIATAL házaspár keres március 15-re szoba, konyhás, esetleg kétszobás különbejáratu lakást. Ajánlatokat „Német” jellegre ármegjelöléssel a kiadóba. (2683)

3 szobás, komfortos napos lakást keresünk, kertes előnyben. Unio szállítási rt. Str. Memorandului 2. (2779)

NAGY egyszobás, konyhás, komfortos lakást keresek májusra, vagy kétszobás. Cim a kiadóban. (2806)

BELVÁROSI 3 szobás, komfortos lakást keresek május 1-re, lehetőleg külön telken. Ajánlatot „Vállalati igazgató” jellegre. (2786)

TESTEDZÉS

Auer dirigálja a Rapid csatárserát a Victoria ellen

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A nemzeti bajnokság második fordulójának kétségtelenül

legérdekesebb mérkőzése a Victoria-Rapid találkozó lesz,

amelyre mindkét csapat nagy előkészületeket tesz. Különösen a Victoria készíti elő nagy gondokkal harci fegyverzetét a vasárnapi ütközetre, mert az utóbbi két találkozó vereséget szenvedett a bukarestiek től és most helyre akarja állítani a kolozsvári labdarugás megtépzott nimbuszát. A Rapid már ma reggel megérkezett Kolozsvárra, hogy játékosai pihentek legyenek a holnapi összecsapásra.

A két csapat összeállítása ez:

Victoria: Sepsí — Cociuban I., Fele-

can I. — Páll, Pop III., Nistor — Tăranu, Szántay, Cociuban II., Felecan II., Căpușan.

Rapid: Negru — Wetzler II., Lenghel —

Vintila, Răsinariu, Costea — Bogdan, Moldovan, Auer, Barátky, Rosculeț.

A mérkőzést az eredetileg kijelölt Vuia kapitány helyett a bukaresti bíróbizottság intézkedésére Ionescu Tope vezeti pontban háromnegyed 4 órai kezdettel. Előzőleg háromnegyed 2 órakor a Victoria B csapata az aranyosgyéresi Sodronyipar kiűnő együttesével játszik. A „sodronyosok” összeállítása a következő lesz:

Morariu — Sraja, Petcu — Lázár,

Mári, Iclozan — Cibula, Kiss, Szaniszló, Felezeu, Rotariu.

Kiárusítás

átalközös miatt teljes áru-
raktárunkat (egy tételben is)
minden elfogadható áron kiárusítjuk!

Moskovits & Co. Cluj

a főpostával szemben. Üveg, porcellán, evőeszközök

Berendezés eladó,
bútorhelyiség kiadó!

Kiszely a Ferencvárosban. Budapestről jelentik: Kiszely, a csikóválogatott csatár tegnap aláírta szerződését a Ferencváros-hoz. A kitűnő játékos vasárnap már játszani fog a bajnokcsapatban.

VILÁGREKORDJAVÍTÁSRA készül a budapesti MAC a 4x5100 méteres váltófutásban. A jelenleg fennálló világrekordot 15 p 55.6 mp-es idővel az angol válogatott tartja. Ennek megdöntésére a MAC csapatát Rátonyi-Istene-Iglói-Szabó összeállításban képesnek tartják a szakértők.

Haggibor ifik. A Haggibor vezetősége kéri az alant felsorolt ifjúsági játékosokat, jelenjenek meg vasárnap reggel a Haggibor öltözőjében: Riesler, Stepper, Katz, Nóti, Náthán, Polacsek, Mátyás, Izsák, Keszler, Rosenblatt, Rosmann, Markovits, Jakab.

DETROIT is jelentkezt az 1944-es olimpia elnyeréséért. A Nemzetközi Olimpiai Bizottság Londonban tartandó júniusi ülésén dönt, melyik város rendezzi majd 1944-ben az olimpiai játékokat.

7.400.000 zlotit szavazott meg a lengyel képviselőház a Sjem, sportcélokra.

Caraulis, a román teniszező a montecarlói nemzetközi teniszbajnokság előmérkőzése során 6:1, 6:0 arányban győzött az angol Thompson ellen.

A román atlétika naptára. Junius 4., vagy 11: kerületi bajnokságok, junius 11: Keletmagyarország-Szamos liga (Kolozsváron), junius 17-18: Románia-Cseh-Szlovákia (Prágában), július 30: staféta és dekalton bajnokságok (Brassóban), augusztus 13: ifjúsági bajnokságok (Kolozsváron), augusztus 27: Károly-Kupa versenyek (Predealon), szeptember 9-10: Románia bajnokságai (Bukarestben), szeptember 1-8: Balkán-játékok (Athénben).

VILÁGREKORDOT állított fel A. Stubs Sidneyben az ezerméteres gyaloglásban. Az új világrekord 6 p 18 mp.

Közvetíteni fogja a rádió Párisból a március 16-án sorakerülő magyar-francia válogatott labdarugómezőkést. Beszélő ezuttal is Pluhár István lesz.

— Az idén minden reményemet birtokomba vetem. Remélem, jó termés lesz.

— Jó a birtok is, de erősítsd meg a termést meg az

ÁLLAMI SORSJÁTÉK
SORSJEGYÉVEL

MÁRCIUS 15.-én

lesz a 19 Sorsjáték I. osztályának a húzása. Az AURORA elárusító helyeinél vásárolt sorsjeggyel

MILLIOMOS
LEHET.

AURORA

SORSJEGYÁRUDA ELÁRUSÍTÓ HELYE
HELYI CIM

Kereskedelmi Hitelbank Cluj, Piata Unirii 20. szám

Knock-aut. Londonból jelentik: Manchesterben most mérkőzött meg Jack Mc. Avoy, Anglia középsúlyú öklövívőbajnoka a francia Emil Lebrizével. A mérkőzés már 97 másodperc után eldőlt a francia javára, amikor egy szörnyű átkapocslással knock-autolta az angol bajnokot.

Jöjjetek uszni. Aki nem tud uszni, csak felemler, nem tudja. milyen gyönyörűség a kék ég alatt a hullámokon ringatózni. Minden testgyakorlat alkalmas a test erősítésére s az egészség növelésére, de egészségi szempontból az összes sportok koronája az uszás. Az uszás a mások életének megmentését is lehetővé teszi. Tisztelettel értesítem az érdeklődőket, hogy március 7-étől április 7-éig az oktatást megkezdem a Park szanatóriumban. Bővebb felvilágosítást ad a Park szanatórium fürdőpénztára.

Seko - sport

Vasárnap: a tekezőszövetség ünnepnapja

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Vasárnap este 8 órakor nagy ünnepe lesz az ország tekezősportjának. Az UEC pompás klubhelyiségében (Str. Ilie Măcelar 24.) tartják meg ugyanis dr. C. Tătaru királyi helytartó, dr. Popoviciu volt szövetségi elnök és számos más előkelőség jelenlétében a szövetség elnökségének ünnepélyes eskütételét, kiosztják a szövetség kitüntetésait és a nemzeti bajnokság döntőiben résztvevő csapatok és egyéni játékosok díjait. Az ünnepséget bankett zárja be, melyre jelentkezni Boros titkárnál lehet (teríték 80 lej).

A tulajdonképpeni minősítő döntőmérkőzések különben vasárnap délelőtt és délután lesznek az UEC-pályáján, melyen az összes jogosult vidéki és helyi csapatok részt fognak venni.

A szövetség vezetősége kéri a sportköröket, hogy az ünnepségen minél nagyobb számmal jelenjenek meg.

(KOLOZSVÁR.) A kerületi szövetség fegyelmi bizottsága a Juventus TT játékjogát február hó 22-től május hó 22-ig fel függesztette. Ezen idő alatt a szövetség egyetlen csapata sem mérkőzhetik a Juventus-szal.

(NAGYBÁNYA.) A „Gutin” új tisztikara a következő: Elnök: Krizsán Pál, alelnök Hasznik Ferenc, titkár: Gönczi Lajos, pénztáros: Mihályházi Péter, csapatkapitány: György József, helyettese: Măguțin Teodor, ellenőrök: Petky Károly és Zelenszky Sándor.

A „Stejarul” új tisztikara: Elnök: Nicușar Gh., alelnök: Lázár József, pénztáros: Mester József, titkár: Hindli József, csapatkapitány Pomnean Vasile, ellenőrök: Gongola Stefan és Marosán V.

Mérkőzésekeredmények: Székelység—Matador I. 144:114 (11 ját.), Remény—Vulturii 194:146 (11 ját.), Hargita—Amateur 178:148 (12 ját.), Vulturii—Remény 150:143 (10 ját.), Remény—Soimii 153:80 (8 ját.), Miner va—Transilvania 282:240 (12 ját.), Matador I.—Electrica Nagyvárad 128:118 (12 ját.), FTC—Royal 197:96 (8 ját.), Gloria—Székelység 147:144 (12 ját.), Zsinor—Echo 165:149 (9 ját.), Standard—Fulgerul 211:132 (10 ját.), Solidaritatea—Titan 135:123 (13 ját.), Solidaritatea—Juventus 154:143 (10 ját.).

Sársaság

0 A Gyopár T. E. értesíti tagjait, hogy folyó hó 8-ára hirdetett közgyűlése f. hó 13-án este fél 8 órakor lesz megtartva. Kérjük az összes tagjainkat a pontos megjelenésre.

0 A Munkás Atheneum női szakosztálya március 5-én, vasárnap délután 4 órakor a Valkai-féle vendéglőben, Crisan ucca 35. szám, táncal egybekötött teadélután rendez. Beléptidj nincs.

0 A helyi sütőmunkások 5-én, vasárnap délután 4 órakor az Építőmunkás Otthonban igen fontos szakmai gyűlést tartanak.

0 A kolozsvári szabómunkások március 5-én, vasárnap délután 4 órakor az Építőmunkás Otthonban igen fontos szakmai gyűlést tartanak.

0 Teaestély. A ruházati, textil és bőripari munkások szakszervezete március 5-én, vasárnap este 6 órai kezdettel táncos teaestélyt tart a Miron Costin ucca 7. szám alatti otthonának dísztermében.

0 Teaestély. A kolozsvári vas- és fém-munkások március 5-én, vasárnap este fél 9 órai kezdettel teaestélyt rendeznek székházuk dísztermében.

— Nagyszabású purimi teadélután rendez vasárnap délután 5 órai kezdettel a Haggibor és a Nőegylet a Cristal Palacban. Ha kellemes purimi délutánt akar eltölteni, jöjjen el. Külön meghívókat nem bocsátottak ki.

Vita a Hősök napján rendezett ünnepség miatt, amely a katonai törvényszék előtt végződött

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A múlt év május hónapban megbeszélésre gyűltek össze a fehérvármegyei Szászcsanak község vezetőemberei, a görög katolikus és görög keleti pap, a községi bíró, a csendőrmester és a tanítók, annak megállapítása végett, hogy milyen sorrendben és hol fogják megtartani a Hősök napjának ünnepségeit. A megbeszélések folyamán a vélemények megoszlottak. A bíró és a görög keleti pap a régi temetőben óhajtották az ünnepélyt megrendezni, míg a görög katolikus pap és a tanítói kar amellett volt, hogy az ünnepséget a faluban levő Hősök emlékoszlopánál tartsák meg. A kérdésben nem tudtak megegyezni, ami nek az lett a vége, hogy Hősök Napján két helyen, a temetőben és az emlékoszlopánál tartott ünnepséget a falunépe és mindenki azon vett részt, amelyik neki megfelelőbb volt.

Néhány nappal a kettős ünnepély után a csendőrmester eljárást indított Aurel Harsan görög katolikus pap, Laura Coldea tanítónő és Toma Coldea, Traian Ilea, Iliea Manutiu tanítók ellen, mert ők a hivatalos hatóságoktól külön az emlékoszlopánál tartottak ünnepélyt, ami tiszteletlenséget jelentett — az őrmester véleménye szerint — a nemzeti ünnepségekkel szemben.

Harsan lelkész és társai a katonai törvényszék elé kerültek. A tárgyalás folyamán izgalmas összecsapás volt a vádlottak védői és a görög keleti lelkész, Marin Biricescu között, aki súlyos vádakot emelt lelkész társai ellen. A katonai törvényszék elnöke látván, hogy az ügy a faluban uralkodó sajnálatos elvi ellentét következménye, olyan értelemben nyilatkozott a tárgyalás folyamán, hogy a vétség nem áll fenn, aminek következménye az volt, hogy a bíróság rövid tanácskozás után a vádlottakat felmentette.

Mociornita cipőgyáros szerint.

A nyersbőrbehozatal megkönnyítésével Romániában olcsóbb lenne a kész bőraru és a cipő is

(BUCURESTI.) Mociornita nagyiparos, az ismert cipőgyáros előadást tartott a Központi Nemzeti Házban. Előadása során a romániai bőrárak és cipők olcsóbbodásának lehetőségét ismertette. Utalt arra, hogy Romániában csak abban az esetben lehet olcsóbb a bőr, a kész bőrpari termék és így a cipő is, ha megkönnyítene és állandósi tanak a külföldi nyersbőrnek az or-

szágba való behozatalát. Ebben az esetben az összes fogyasztók részére megfizethető áron volna forgalomba hozható a kész bőrpari termék, a férfi és női cipő és főleg a falvak lakossága juthatna tartós és olcsó lábbelihez, főleg az a földművelőréteg, amelynek nagyrésze mezitláb jár, vagy az egészségére súlyosan ártalmas autógumiból készült bocskorban.

Reuter jelenti:

(CAPETOWN.) A fokváros parlamentjében olyan sok bevándorlás ellenes interpelláció hangzott el, hogy a kormány speciális bizottságot küldt ki a kérdés megvizsgálására és ha a szükség úgy kívánja, a vonatkozó törvényjavaslat kidolgozására.

(MOSZKVA.) Az Izvesztija és a Pravda hevesen támadják a földművelésügyi minisztériumot, illetve a népbiztosságot a felszerelés hiányossága miatt. A lapok szerint hiányoznak a gépek és a vetőmagok, ami könnyen katasztrófába sodorhatja a lakosságot. A hivatalos újságok megtorlást sürgetnek.

(BERLIN.) A tervek szerint a birodalmi kormány ez évben 250.000 munkáslakást építtet fel.

(BERLIN.) A nemzetközi automobil kiállítás eddig közel 700.000 ember látogatta meg.

(JERUZSALEM.) A kormányzóság rendelkezése 4 napra bezárták az összes kávéházakat.

(JERUZSALEM.) Tulkarem mellett egy barlangban 12 arab holttestet találtak. A vizsgálat megindult oly irányban, hogy kik voltak a tettesek?

(TELAVIV.) Telavivban eddig még ki nem derített helyen titkos zsidónyelvű le adóállomást létesítettek. Ez az adóállomás állandóan biztatja a zsidó lakosságot.

(RANGOON.) A sztrájk következtében beállott feszültség eddig mit sem veszített erejéből. A tüntetések és az összetűzések nap-nap után megismétlődnek.

(BERLIN.) A Berlinből távozó Djuvara román követ tiszteletére Weissaecker külügyi államtitkár szűkebb körű villásreggelit adott.

(BERLIN.) Kotzics görög miniszter feleségével együtt Berlinbe utazott. Innen Lipcsébe megy a mintavásár megtekintésére.

(BUCURESTI.) A román kormány a lipcsei mintavásárra való tekintettel nagy könnyítéseket ad a német behozatali kvótáknak.

(GENF.) Lord Ellen of Hartwood, a független munkáspárt vezére Ramsay MacDonald munkatársa tegnap Svájcban elhunyt. A politikus mindössze 50 éves volt és egyszerű munkásból emelkedett főúrrá.

(LONDON.) VI. György uralkodó magán kihallgatáson fogadta Malcolm MacDonald gyarmatiügyi minisztert, aki ismer-

tette vele a palesztinai konferencia állását.

(GENF.) A Berlinben váratlanul elhunyt amerikai ügyvivőt, Gilbertet saját kívánságára Genfben temették el. Gilbert sokáig volt svájci követ és imádta Genf környékét, amelyet második hazájának tekintett.

(BERLIN.) Göring marsall és felesége kizárólag üdülés céljából néhány heti olaszországi körutra indul. A marsall, hogy üdülését hivatalos ügyekkel ne zavarják, minden hivatalát helyetteseire bízta.

(KRAKKÓ.) Megismétlődtek a németellenes diáktüntetések. A karhatalom rendkívül szigorral lépett fel és több tüntető diákot letartóztatott.

(LONDON.) Az aldershoti katonai gyakorlóterén eddig ismeretlen okoknál fogva egy nehéz gránát felrobbant és két katonát széttepett. A vizsgálat megindult.

— Szegény mexikói tisztviselők. A mexikói köztisztviselők nagy elkeseredéssel vették tudomásul a kormány új rendeletét, amely szerint ezután csak háromórát ebédelhet és szieszta kapnak az eddigi négy óra helyett.

Egymillió 300.000 lej pénzbüntetésre ítélték tüzköcsempészés miatt a vegyszerkereskedő feleségét

(BUDAPEST.) Az utóbbi idők egyik legnagyobb tüzköcsempészési bűnügye most került a büntetőtörvényszék jövedéki bírósága elé. Kafka Emilné budapesti vegyszerkereskedő felesége és Bihari István soffőr ellen indult eljárás és a bírósági tárgyaláson tisztázódott a ragyarányu tüzköcsempészés minden részlete. Kafkáné nemrég jelentkezett a Nemzeti Banknál és nagyobb összegű valutát kért azzal, hogy betegségét külföldön kell gyógykezeltetnie. A Nemzeti Bankban kiutalták az igényelt valutát egyrészt és Kafkáné másnap elutazott, de nem ment tovább Bécsnél. Itt nagymennyiségű tüzkövet vásárolt. Vele utazott soffőre, Bihari István, aki-

vel együtt azután a tüzkövet Budapestre csempészték és itt áruba bocsátották. A jövedéki bíróság vezetője folytatta le a tárgyalást. Kafkáné és a soffőr tagadták a csempészést, a jövedéki hatóság közegei azonban feltárták a bíróság előtt a bizonyítékokat. A bizonyítási eljárás lefolytatása után a jövedéki bíróság Kafkánét a csempészett tüzkő értékét figyelembe véve egymillió 300 ezer lej pénzbüntetésre ítélte, amennyiben ezt nem fizeti meg, 431 napi fogházra változtatható át a pénzbüntetés. Bihari István egyhónapi fogházbüntetést és 1 millió 300 ezer lej pénzbüntetést kapott. Az elítéltek feleltek az ítélet ellen.

Hazajött Amerikából, hogy átvegye örökségét -- s rögtön fogházba került

(GYULA.) Ilik Antal szatócskereskedő néhány hónappal ezelőtt Gyulán meghalt s azután, hogy eltemették, a lakásán hatalmas ládákban nagymennyiségű ezüst pénzt találtak. Az egy- és kétpengősöket, valamint régi ezüstpénzeket tartalmazó kincsesládákat kocsin a városházára szállították, mert Ilik Antal egyedül élt Gyulán, hozzátartozója nem volt a városban.

Néhány nappal ezelőtt megérkezett Amerikából Ilik Antal fia, Ilik Imre, mert a közel százezer pengőt kitevő örökség híre hozzá is eljutott az Ujvilágba. Ilik Imre azonnal Gyulára szietett, hogy átvegye az örökséget. Nagy meglepetésére a pályaudvaron detektív várta és felszólította, hogy azonnal kövesse a gyulai törvényszék fogházába.

Kiderült ugyanis, hogy Ilik Imrét a magyar bíróságok kormányzósértésért jogerősen nyolchónapi fogházbüntetésre ítélték, s azonban a büntetés kitöltése elől kiszökött Amerikába. A gyulai törvényszék fogházában nyomban megkezdte büntetésének kitöltését. Ilik

elmondotta, hogy amerikai ügyvédek tanácsolták neki azt: nyugodtan visszatérhet Magyarországra, nem kell letöltenie a nyolchónapi fogházat, mert már elévült.

A szövetségi központi államtitkára felülvizsgálja a kolozsvári szövetkezeteket

(BUCURESTI.) A jövő hét folyamán a nemzetgazdasági minisztérium mellett működő szövetségi intézet államtitkára látogatást tesz Kolozsváron, amely alkalommal az itteni szövetkezeteket fogja felülvizsgálni.

Meghalt Rott Nándor veszprémi püspök

(BUDAPEST.) 70 éves korában tegnap három hetes betegeskedés után szívgyűngésében meghalt Rott Nándor veszprémi megyéspüspök. Utóda dr. Tóth Tihamér az ismert hitészónok lesz, aki Rott-ot püspöki funkciójában betegeskedése alatt már amúgy is helyettesítette.

— Amerikai moziszámlák. Az 1938. év mindennyik hetében 85 millió amerikai fordult meg a mozikban. A hatalmas szám azonban három millióval mögötte maradt az 1937. évi adatoknak. Ennek ellenére a filmipar az évet jónak tekintette. 1938. december 1-én az Egyesült Államokban 18.410 mozit tartottak nyilván; közülük 16.228-ban voltak előadások. Az új mozik építésében némi hanyatlás volt észlelhető, 19.717.000 dollárba ruhtak az építkezési költségek, míg 1937-ben a megfelelő szám 29.500.000 dollár volt. Az átlagos beléptidij 22 cent volt az amerikai mozikban, a 85 millió mozi látogató tehát hetenként 18.700.000, az egész év folyamán pedig összesen 972.400.000 dollárt jövedelmezett a filmiparnak.

Esak néhány napig
tart még a
Kalapkirály
szenzációsan olcsó hat. eng.
végeladása!
Minden elfogadható áron árusítunk.
Siata Unirii 24.
Berendezés és pultok eladók.

Apróhirdetések

ADÁS-VÉTEL

FINOM kivitelű kombinált lakozott hálószoza, olcsó plüss garnitúra sürgősen eladó. Str. Gen. Poetas 15. (2692)

TOPOLYA, diófa hálók mindenféle bu-torok olcsón eladók, bizományt, beraktá-rozást vállalom, használt butort veszek. Str. Gen. Poetas 15. (2693)

KEMENYFA háló sürgősen eladó. Str. Mărăsești 55. (2694)

PING-PONG asztal és asztalos szerszá-mok ealdók. Str. I. Moldovan 4-a. Gri-gorescu-negyed. (2695)

ELADÓ egy férfi varrógép. Cal. Traian 50. szám. (2696)

JÓKARBAN levő mély gyermekkosci eladó. Str. Jon Ghica 7. (2657)

STR. Lemeni 42. sz. családi ház eladó. (2700)

TELEK azonnal eladó és haszonbérbe is kiadó. Str. Cărmădarilor 9. sz. (2701)

ORADEAN levő 500.000 lejű érő háza-mat elcserélni cluji házzal. Érdeklődni Cluj, Cal. Moșilor 83. trafik. (V2703)

RÁDIO Super 938. típus eladó. Str. Gh. Lazar 5. szám. (2704)

SZÉP velour szőnyeg 2x3 méter 1000 lejűt és polituros íróasztal 1500 lejűt eladó. Str. Brătianu 49., első ajtó. (2706)

EGY jókarban levő mély gyermekko-csi eladó. Str. Lupoiu 3. (2713)

FORD teherautó négyhengeres, új gu-mikkal eladó. Str. Anton Pan 6. Háztulaj-donos. (2712)

HÁZHELY olcsón eladó Ciortea pro-fesszor utcában. Értekezni But Vasile rendőrnél (főkapitányságon.) (2711)

TEJGAZDASÁGOK részére összes gé-peket, anyagok, mérő- és vizsgáló eszközök legelőnyösebb beszerzési forrása. Világhi-rű „Danemarca” gyártmányok. Tejsipa-ratorok, vajköpülők, pastörizálók, fejő- és gyűjtőedények, könnyű és nehéz tejeskan-nak, eredeti dániai tejoltó porban, vaj-és sajtfestékek, melegítő és hűtőkészülékek, hőmérők, separator alkatrészek stb. Ki-váló minőség, versenyen felüli árak, ked-vező feltételek. Kérje ajánlatunkat. Kö-zölje címét, hogy rendszeres ismertetéseink ket megküldhessük. „Comro” Cluj, Str. Anton Pan 6. (2709)

HALÁLESET miatt jóljövödelmező bu-torraktár átadó, olcsó butorok eladók. C. Victoriai 25. (2716)

EGY bekerített sarokparcella, fele is, eladó. Fele 32.000 lej. Értekezni: Str. Ba-natului 61. (2717)

AUTÓS mély gyermekkosci eladó. Ol-teanu, Str. Fierului 2. (2720)

MODERN mély gyermekkosci nikkele-zett, olcsón eladó. Öz. Szalontayné, Str. Brătianu 6. (2721)

KIEGÉRT villanykörtéket tízéval hat lejűt veszek. Str. Avram Iancu 18., ajtó 30. Délután 2-3. (2722)

PERZSASZŐNYEG szövőállvány csava-ros, eladó. Str. Regina Maria 14., portás-nál. (2726)

ELADÓ vadonatúj nyest boa és egy na-gyon szép sötétkék kosztüm. Str. Barițiu 7., földszint balra 1. ajtó. (2725)

EGY férfi aranyórát láncsal megvételre keresek. Cal. Traian 53. (2492)

ELADÓ egy főzőkályha és egy rend-férfi. Str. Macavei 34. (2728)

MÉLY gyermekkosci és cimbalom el-adó. Str. Massarie 38. (2730)

EGY szép házastelek eladó. Str. Ecate-rina Teodoriu 9. (2731)

RÁDIO Telefonken háromlappás, üzem-képes, 1600, Ford autódinamo 600, Varta autókumulátor 1200, rádiókumulátor 250, eladók. Cim: „Telefunken” jelígre a kiadóban. (2732)

ELADÓ Str. Aurel Isac 66. szám alatti 2460 nm. kettős házhely, esetleg felerész-ben is. Érdeklődni: Str. Amurg 16. (2735)

VESEK rádiókészüléket, telepest, kö-rülbelül 5 lámpást, lehetőleg jó állapot-ban. Gen. Mehedinți, Str. Iuliu Maniu 2. (2736)

HIS MASTER'S patefon új állapotban 35 lemezzel 3500 lejűt eladó. Str. Ecate-rina Varga 10., ajtó 6-a. (2738)

ELADÓ mély sötétkék gyermekkosci és egy gyermekágy. Str. Dumbrava Rosie 12. Irisételep. (2739)

4 SZÁMU vaskassza jutányos áron el-adó. „Ady” harisnyagyár. (2740)

DOHÁNYTÖZSDE, jóforgalmu belváros-ban eladó. Cim a kiadóban. (2741)

MODERN új dió hálószoza eladó. Str. Preotul Opris 6. Dermatával szemben. (2743)

ELCSERLÉNEN kolozsvári bérházaimat budapesti, vagy debreceni bérházzal. Ci-met „Házcsere” jelígre kiadóba. (2748)

FÖRFIÖLTÖNY eladó. Sidó Gyula sza-bó. Cal. Reg. Ferdinand 85. (2753)

EGÉSEN új körkötőgépet nyolcas, tí-zes hengerekkel flach kötőgépek kisebb és nagyobbak sürgősen eladók. Révész, Str. Trecătoare 9. (V2752)

ELADÓ prima kivitelű diógörék tele-háló és antik ruhaszekrények. Str. Paris 62. asztalosnál. (2755)

JÓKARBAN levő Singer csipkebevarrógép azonnal eladó. Str. Iorga 2. Fehérnemű-varroda, földszint. (2756)

GYAPJUFESZÜLŐGÉP Rieger gyártmá-nyu, 80 cm. széles eladó. Megtekinthető: Cluj, C. M. Foch 99. Vattagyár. (2749)

ELADÓ modern áramvonalas gyermekko-csi, szalngarnitúra, antik szekrény, kicsi jégsezkeny, rádióhangszórók, fülhallgatók ágy éjjeliszekrényekkel, kézi vaskassza. Str. Avram Iancu 24. vaskapu, szuterin. (2758)

SCHÖBERFOTELEK, hencserek olcsón kaphatók. Str. Dogarilor 3. kárpitos. (2759)

EGY keményfaháló és egy 4 éves da-tura fa eladó. Str. Cernauți 25. (2761)

ELADÓK: egy Schönerer vadászfegy-ver 9.5 mm., Zeiss távcső 6x, egy pár gum-micsizma. Str. Bob 4. (2762)

ELADÓK: haláleset miatt öt lakrészből álló belvárosi ház, nagy udvarral, nyolc szaléki jövedelemmel 800.000 lejűt. Szép fekvésű kert a békásban 130 ezer lejűt. Temető elején telekkönyvileg bekebelez-hető 70 sírhelynek felparcellázott terület. Külvárosi ház nagy udvarral. Kriptá, ha-talmas márványkövel. Ért.: Császár Alajos Str. Bob 4. 12-1-g. (2763)

VESEK és eladók bicikliket, eladók gyermekbicikliket, hegedűt, biciklialkatré-szeket is. M. Foch 30. (T1977)

KÉT íratszekrény, egy íróasztal, két hintaszék, asztalok s egy súlyasztó Singer varrógép, majdnem új eladó. Str. Cloșca 10. (T1978)

SCHIMBÁS felszerelés eladó. Str. Brătianu 14. balra 1. ajtó. (2765)

VESEK egy 100, vagy 120 cm és egy 70-90 cm magas hármast ablakot 30-as falra. Cim: C. Moșilor 145. (2767)

RENDŐRSÉGI bejelentő lapok lakók és vendégeknek, betegsegélyzői befizetési-ívek, lakbér szerződés, személyzeti statok költségvetési ívek, anyakönyvi kivonatok és mindenféle nyomtatványok hivatalos ki-adásban Anca könyvkereskedésében kap-hatók. (2768)

GYERMEK sportkosci eladó. Cal. Reg. Carol 152. (2770)

FILE ágyterítő, tölcéses gramofon, le-mezekkel, festett szekrény és ágy eladó. Str. Cipariu 3. szám. (2772)

ELEGÁNS koci eladó. Ért.: 1-3. Str. Andrei Ady 4. (2773)

ELADÓ festett hálószoza, használt nagy tükör, kétajtós szekrény és különböző bu-torok. Str. Memorandului 22. asztalos. (2776)

ELADÓ bicikli Diamant dinamóvilágítás-sal szerelve, keveset használt, majdnem új. Str. Jurul Lacului 17. Cluj. (2780)

2 plusz 1 rádió eladó. Str. Petrovici 6 1-3-g. (2783)

ELADÓ új Egyesület Méhkapitárok és kerti öntöző gummicso. Str. Trecătoare 14. (2784)

ANTIK tükör, íróasztal, ebédlokdenc, szentkép, konyhaberendezés, kerti per-me-tező, perzsaszőnyeg, mintademizson eladó. Cal. Dorobanților 36. (2787)

ELADÓ nagy főzőkemence, kétleres és vízmelegítővel. Str. Ferului 38. (2791)

KOMPLETT új háló sürgősen eladó. Str. G. Tamas 20. (2793)

ELADÓ Str. Horean 2 szobás családi ház, minden mellékkel 260 ezer lejűt. Str. Grigorescu 3 szobás, komfortos vil-laház nagy kerttel 600 ezerért. Str. Dece-bal elején nagy házastelek 700 ezerért. Bel-város közelében 1900 nm. telek 33 m. uc-cafronttal, felosztható 300 ezeért. Nagy vá-lasztékom van bérházakban, családi és villaházakban, építkezésre való telkekben. Ért.: délelőtt 8-10. délután 1-4-ig Elías nál, Str. Barițiu 20. (2795)

ANDREI Muresan negyedben házhely vízzel, kanálissal 160 ezer. A Someseni uton 2 parcella á 1000 nm. darabja 85 ezer Marzescu negyedben gyümölcsös kert 900 nm. szoba, konyha téglából 155 ezer. Lup-sa negyedben mérsárszék, összefelszerelés-sel új épület 2 szoba, konyha, fürdő és elő-szoba, 3 pince, egyik berendezve hideg-felvágot gyártásához 400 ezer. Békásban kis gazdaság 3 hold szántófölddel új épü-lek téglából, szoba, konyha, istálló 10 mar-hának 380 ezer. Regálá-uccán gyümölcsös-kert 2500 nm. ára 385 ezer. Biroul Incre-derea, P. Unirii 18. Telefon 2332. (2797)

KERTÉSZEK. Kötőző zsiros föld sze-kerenként is eladó. Mezei, Cal. Moșilor 60. (2801)

ELADÓ autóbusz, Ford 4 hengeres, jó karban 55.000. Piaci taxi, brevettel Chewro-let Argo órával 110.000. Fizethető két rész-letben. Biroul Increderea, P. Unirii 18. Telefon: 2332. (2796)

8 méteres kőkut mindenestől eladó. Str. Maramures 62. (2798)

PRIMA enyedi fajtisztagyümölcsfák el-adó. Kertek tervezését, építését vállalom. Grieger műkertész, Cal. Reg. Carol II 39. (2799)

SCHEVROLET autó 2 rezerva gummi-val sürgősen eladó. Gummitak külön is. Str. Masaryk 25. balra utolsó ajtó. (2800)

ELADÓ házastelek Str. Albinei 4. sz. 2x1 szoba, konyha mellékhelyiségekkel, autóbusz megálló mellett. (2478)

ELADÓ ócska gerenda és padlás lép-cső. Str. Sf. Gheorghe 38. (2820)

SÜRGŐSEN eladó villahely Str. A. Mu-resanban, kanális, víz, villany, Str. Amos Frâncu 9. (2816)

ELADÓ sürgősen 11 szobából álló házas telek Cal. Traian mellett, havi jövedelme 3600 lej, ára: 230 ezer. Ért.: Cal. Traian 82. délután. (2804)

EGY férfi szabógép eladó. Str. G. Tá-mas 7. (2808)

WERTHEIMKASSZÁK, kettős, négyes, Békásban szép gyümölcsös. A. Muresan elején három szobás lakással ezer méter telek jutányosan eladók. Ért.: A. Muresan 16. 1-3-g. (2811)

GYÖNYÖRÜ házhely eladó a Fántá-nelin. Str. Gelu 34. (2812)

CSINOSAN berendezett, forgalmas he-lyen bodega (laptarie) más elfoglaltság miatt eladó Cim a kiadóban. (2810)

RÉSZLETFIZETÉSRE eladó saroktelek berendezett fűszer, külön korcsma, víz, villany, szoba, konyha, speisz, pince, mel-lékhelyiségekkel, egészséges folyton emel-kedő értékű helyen 170.000. Cim a kiadó-ban. (2802)

ÁLLAST KERES

ÜGYES, megbízható komoly fiatal nő házvezetőnőnek elmenne idősebb magá-nyos urhoz vidékre is. Cim a kiadóban. (2698)

KATONAVISELT fiatalember, izr. ro-mán, német, magyar nyelvtudással, több-évi praxissal divat, textil és rövidáru szakmában keres állást. „Jó referenciák” jelígre. (2708)

PERFEKT magyar gyors és gépiró, an-gol, román levelező, bármilyen irodai mun-kát vállal, vidékre is. „Dolgozni akaró” jelígre a kiadóba. (2782)

ÁLLAST KAPHAT

KIFUTÓLEÁNY felvétetik posta mel-letti trafikban. (2699)

BEJÁRÓNÓ felvétetik délelőttre. Bizo-nyítvánnyal jelentkezni. Lusztig, Str. Li-vezi 2. (2707)

BÜFFÉBEN jártas kiszolgálóleányt azon-nalra felvesszünk és egy kifutóleányt. Popa, Cal. Regele Ferdinand 28-a. (2724)

HÁZMESTERT keresek, lehetőleg gyer-mektelen házaspár jelentkezze. Str. Cos-buc 3. földszint. (2788)

KIFUTÓLEÁNYT azonnalra keresek Dahlia művirágszalon, Cal. Reg. Ferdinand 5. (2803)

LAKÁST adok takarítás ellenében. Hirsch, Str. Aurel Vlaicu 6. (2895)

JÓ bizonyítvánnyal, perfektül főző min-denes szakácsnő keresek 15-re. Bejárónó van. Str. Ruđeanu 3. földszint. (T1976)

KERESEK azonnali belépésre minden-es házvezetőnő. Cimeket „Külön szoba” je-lígre. (2764)

FEMNYOMÓKAT keresek Orion SA Cluj Str. Fabrica de Spir 2-a. (2775)

KERESEK egy kisegítő butorasztalost állandó munkára. Str. Moldovei 17. (2778)

KIFUTÓFIU felvétetik Wurzel férfi kon-fekció üzletbe. Cal. Reg. Ferdinand 14. (2792)

IDEIGLENES elárusítót szakmabelit 15-ére felvesz a Regele Bomboanelor. P. Unirii 26. (2794)

KÜLÖNFÉLEK

LAKÁSFÉREGTELENÍTÉSEKET töké-letes eredménnyel eszközöl Paragáz-osz-tályunk. Teljes vegyi szagtalanítás. „Poly-neá” laboratórium, Str. Consiliul Național 3. (Főposta mögött.) (2611)

SZÁSZ Gerő szobafestőmester legújabb mintákkal, legszebb szobákat legjutányo-sabb árban festem. Kérem a nagyérdemű közönség szíves pártfogását. Levelezőlap hívásra, vagy értesítésre jövök. Cim: Str. Mărăsești 11. (2662)

SZOBAFESTŐ iskolás gyermeke — szo-bafestés ellenszolgáltatásul német nyelv-tanításban részesülhet. „Szobafestés” je-lígre választ a kiadóba. (2719)

VILLANY, víz- és lakatosmunkát jól és olcsón Pál Bertalanál, Str. Xenopol 25. Telefon: 20-14. (2727)

Apróhirdetések

lapunk részére felvesz a **PIATA** **UNIRII KIOSZK** is. (Autóbusz-megálló) Telefon: 29-92.

JOBB kézre való bőrkeztü elvesztett a Regálá-uton, kérem a megtalálót, beadni Str. Regálá 21. sz. alá. (2729)

70.000 lej kölcsönt keresek ház építésé-re, első helyen bekebelezésre. Cim a ki-adóban. (2742)

FÜZÖT, melltartót készíteni megtanitom rövid idő alatt. Grün Rózsi, Cal. Reg. Fer-dinand 14. (2745)

ELVESZTETTEM szemüvegem, egyszerű fekete tokban csütörtökön délelőtt Percep-tia I (adóhivatal), vagy Nyugdíjegyessület, Str. Matei. Azt a becsületes egyént ké-rem, aki tévedésből magához vette, juttas-sa hozzám 200 lej jutalomban részesül. Cluj, Str. Regálá 5-a. I. Bartók szalon. (2766)

RÉGI butorát ne dobja el, mert átala-kitom javítom és fényezem, valamint új munkát készítek Str. Memorandului 22. asztalos. (2777)

ANGOL órát adok kezdőknek, haladók-nak csekély díjazásért, modern módszer-rel. Cim a kiadóban. (2781)

ROMÁN nyelv kurzusokat kezdők és haladók részére kezd e hó elején dr. Che-restesiu. Jelentkezéseket elfogad Cultura, Str. Memorandului 4. (2789)

KIADÓ LAKÁS

ÉTTEREM 2 helyiséggel, nyári kuglizó, külön lakás külön telken kiadó. Ért. Str. Baba Novac 8. dr. Hatiegan Simon ügy-vedi irodája. (T1979)

KIADÓ több szép földszinti különbejá-ratu szoba, vízkagylóval, irodának, lera-katnak, műteremnek, garzonlakásnak. Ajánlatok „Központban” jelígre ki-adóba. (2610)

KIADÓ műhely vagy raktárhelyiségek Ctr. Clemenceau 4. (2628)

100 négyzetméter alapterületű gyár, vagy raktárhelyiség felerészben, vagy egészben az állomás mellett kiadó. Érd.: Str. Sincai 8. I. Bányai. (2561)

TELJES ellátást kaphat egy fiatalember Str. Aron 16-a. (2689)

KÜLÖNBÉJÁRATU kicsi butorozott szo-ba kiadó teljes ellátással. Str. Mocioni 16. Str. Andrei Muresan negyed. (2624)

3-4 SZOBÁS komfortos lakás elsőeme-leten kiadó május 1-ére. Str. Iorga 4. sz. (2734)

2 SZOBA fél parcellán sürgősen eladó. Colonia Someseni Str. Dunărea 15. (2702)

KIADÓ 2 nagy magas betonozott száraz pince, mindenre alkalmas. Str. Iasilor 9. (2705)

KOMFORTOS 4 vagy 6 szobás, konyhás lakás, valamint 2 szobás parkettes kis la-kás kiadó. Cal. Marechal Foch 113. (2715)

KÖZPONTI villában különbejáratu csendes, napos parkettes szoba 1 vagy 2 személynek butorozva 1200, üresen 900 lejűt, esetleg ellátással is, március 15-re kiadó. Cim a kiadóban. (2710)

KIADÓ május 1-re két szoba, konyha, előszoba, speisz, mellékhelyiségekkel. Str. Lazar 2-a. (2744)

1 szoba, konyha, 1 külön uccai szoba ki-adó. Str. Take Ionescu 67. (2746)

KIADÓ azonnal külön telken 3 szoba, fürdőszoba, mellékhelyiségekkel. Str. Le-giunea Ardeleană 16-a. (2747)

KIADÓ üzlethelyiség berendezéssel és lakással. Str. Tribunalul Ciuruleanu-Vladu-tiu sarok. (2750)

KIADÓ május 1-re 3 szobás, luxuskom-fortos nagy kertes villa. Budai Deleanu 32. Ért.: C. M. Foch 44. ajtó 24-a. (2807)

KIADÓ 2 szoba, konyhás, napos lakás, parkírozot udvarban. Str. Fântânelei 53. (2809)

KERTES villában elegáns, butorozott szoba kiadó. Regala 20. földszint. (2813)

KIADÓ két szoba, konyha és különbe-járatu butorozott szoba. Str. T. Vladimi-rescu 3. (2813)

1 szoba, konyhás lakás kiadó május 1-re C. M. Foch 80 sz. alatt. Ért.: lehet a Róm. Kath. Egyházközség gazdasági hivatalában P. Unirii 14. délelőtt 8-12-ig. (T1980)

UJ házban 2 szoba, konyha, előszoba, fürdőszoba, üzlethelyiség, mérsárszék be-rendezéssel, 3 betonpince, raktár kiadó, vagy eladó azonnalra. Érd.: Dohánytőzsde Reg. Ferdinand 59. (2754)

NAGY szoba, konyha, speisz, víz, vil-lany bevezetve kiadó. Str. Horea 6. (2757)

Hirek

NAPTÁR. 1939 Március 5, Vasárnap.
Róm. kat.: Reminisc. Prot.: Adorján
Ort.: II-a Dum. din Post. m. Izr.:
14 Adar. Purim.

VIDÉKI ELŐFIZETÉSI ARAINK:
Egész évre 550, félévre 280, negyedévre
150 egy hónapra 50 lei.

JÓESTÉT!

HASZNÁLATI UTASÍTÁS

— Miért vagy olyan buskedvű? —
érdeklődik Nagy a barátjától.

— Sajnos, mert igen kevés a jövedelmem — válaszolja rosszkedvűen Kiss.

— Lásd, én rájöttem arra, hogy aránylag kis jövedelemből is egészen jól meg lehet élni.

— Hogyan?

— Tudod nem szabad tulságosan sokat költeni arra a célra, hogy az emberek ne vegyék észre, milyen kevés a jövedelmünk.

JANCSIKA DOLGOZATÁBÓL

„Az idő a legdrágább kincs, amit az Isten az embereknek adott. Mit is csinálnának szegény emberek, ha nem volna elég idejük? ...

— Ügyeletes gyógyszerárak. Március 4-én, szombaton reggeltől folyó hó 11-éig, szombaton reggelig a következő gyógyszerárak teljesítenek éjjeli szolgálatot: Fortuna, Unirii-tér; Hygea, Mihai Viteazul-tér; Victoria, Regele Ferdinand-ut; Solropa, Stefan cel Mare tér.

— JÓ ÉS OLCÓ BÖRT ÉS TALPAT Kozák bőruzetben kaphat. Cluj, Piata Mihai Viteazul 15.

Ha testét Diana sósborszesszel dörzsöli be, a vérkeringést élénkebbé teszi, ami viszont gyors ütemben eliminálja a fáradtság-termelte mérgeket.

— SZOBROT ÁLLITANAK A FŐVÁROSBAN I. KÁROLY ÉS I. FERDINAND KIRÁLYNAK. Bucurestiből jelentik: A fővárosban a közeljövőben két hatalmas szobrot állítanak fel, amelyek I. Ferdinand királyt és I. Károly királyt fogják ábrázolni. A tervek szerint az egyik szobrot a királyi palota előtti téren, a másikat pedig a Calea Victoriei fogják felállítani.

— Tilea londoni követet kihallgatáson fogadta az angol királyné Londonból jelentik: Erzsébet angol királyné a Buckingham palotában tegnap kihallgatáson fogadta Tilea Viorel Románia londoni meghatalmazott miniszterét és feleségét.

— Ügyvédi hír. Dr. Schwartz Vilmos ügyvéd irodáját áthelyezte Cal. Reg. Ferdinand 22. alá, I. em. Telefon: 20-66.

— Időjárásjelentés. A bukaresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint a légnyomás növekedése, változó felhőzet, a hőmérséklet csökkenése és éjjeli fagy várható.

— RÁLÖTTEK A JAFFAI FRANCIA KONZULÁTUS TITKÁRÁRA ÉS KISFIÁRA. Jaffából jelentik: Péntekre virradó éjjel két ismeretlen egyén behatolt a francia konzulátus Gelat nevű titkárának lakásába és több revolverlővést adtak le a titkárra és kisfiára, akik könnyebben megsebesültek. A mérényletnek sikerült elmenekülniük.

— Megérkezett Alexandriába az iráni trónörökös. Kairóból jelentik: Az iráni trónörökös, Faruk király hugának jövendőbeli férje megérkezett az alexandriai kikötőbe. A királyi jachtot a kikötőben lévő angol hadihajók ágyulóssekkkel üdvözölték, majd a trónörökös vonatra ült és Kairóba utazott és itt fog találkozni legelőször menyasszonyával, Fauzia hercegnővel.

— Daladier ben Mohamed. Mint Tuniszból jelentik, a francia miniszterelnök látogatása után sok benszülött a „Daladier” nevet adta újszülött gyermekének. „Daladier ben Mohamed” nevű arabok nem fognak a ritkaságok közé tartozni a közeljövőben.

— NEM VOLT A REPÜLŐISKOLA TAGJA, ILLETVE KIKÉPZŐJE A REPÜLŐGÉPPAL LEZUHANT LEGIONÁRIUS ÉS A GÉP VEZETŐJE. Bucurestiből jelentik: A légügyi és tengerészügyi minisztérium közölte azzal a repülőszerecséttel kapcsolatban, amely a folyó évi február 11-én történt az Otopeni repülőtéren, hogy a gép Andrei Costin nevű vezetője csak tartalékos pilóta volt és az 1937. év óta már nem volt a pilótaiskola oktatója, amint azt egyes lapok tévesen írták. A gép utasa, a legionista Victor Dragomirescu pedig soha nem volt a Mircea Cantacuzino repülőiskola tagja.

— A kolozsvári skót egyházban vasárnap nem lesz angolnyelvű istentisztelet. A skót egyházban, Str. Regală 21 szám alatt, Rev. Th. G. Coulter távolléte miatt nem lesz angolnyelvű istentisztelet.

— Felmentették az ácsmestert, aki liliumprást kísérelt meg. Pop Simon kolozsvári 60 éves ácsmester felett ítélt kezett a kolozsvári törvényszék. A vád irat szerint az ácsmester 13 éves leánykát csalt be az egyik Hója-erdő melletti gyümölcsösbe, ahol liliumprást kísérelt meg elvégezni. Dr. Ciurel védőügyvéd a tárgyalás kezdetén zárt tárgyalás elrendelését kérte, amit a törvényszék el is rendelt. A tanúk kihallgatása után Avram ügyész a vádlott súlyos megbüntetését javasolta, dr. Heeger János, a magánvád képviselője a leány nevében 5000 lei polgári kártérítést igényt jelentett be. A védőügyvéd felmentést kért, arra hivatkozva, hogy az orvosi látogatás szerint a leány érintetlen és a büntetőtörvénykönyv a liliumprási kísérletet nem bünteti. A törvényszék írást-Fatu tanácsa a vádlottat felmentette a vád és következményei alól.

— A kolozsvári kereskedelmi akadémia tanárai ünnepséget rendeznek. A kolozsvári kereskedelmi akadémia tanárai elhatározták, hogy ünnepséget fog rendezni volt tanárának, Jinga Victor államtitkárnak tiszteletére.

Csak 2 hétig

vásárolhat féláron kölnit, pudert, stb.

BENCZE • PARFUMERIA

Piata Unirii 16. sarok.

Szerezze be most husvéti szükségletét.

Figyelje kirakati árainkat.

BUBUS

— Vaszary Gábor, Szécsén Mihály és Losonczy Dezső óriási sikertű zenés vígjátékújdonsága —

Mindenki, aki Vaszary Gábornak, ennek a remekművelő vígjátékírónak műveit ismeri, tudja, hogy az ő keze alól csakis elsőrendű munka kerülhet ki. Annyi derűvel, igazi meglátással formálja meg minden esetben darabjának figuráit, hogy ez már maga fél-siker. Legújabb darabja, a Bubus, egyike a kiváló író legremekesebb alkotásainak. Mint vígjáték is tökéletesen megállán a helyét a színpadon, de Szécsén Mihály verseivel és Losonczy Dezső nagyszerű, fülbemászó, pattogó, modern zenéjével egyenesen szenzációszámra megy. Mi sem bizonyítja ezt

jobban, mint az a közel 100 előadás, amit a Bubus Budapesten megért. Minden szerepe, még a legkisebb is, kitűnő alakításokra nyújt alkalmat, s éppen ezért a színház igazgatósága a legjobb szereposztásban hozza ki a Bubust.

Végig nevetgető, komikus és félszeg helyzetekkel teletűzdelt darab a Bubus s ha hozzávesszük, hogy hosszú hetek óta készíti elő Gróf László, a vígjáték rendezője és hogy szép kiállításban, pergő, nagyszerű előadásban fog a közönség elé kerülni kedden este, úgy előrelátható a Bubus nagy sikere.

Szombati és vasárnapi előadások

Ma, szombaton délután 5 órakor első olcsó helyáras előadása lesz A szomjas krokodilnak. Este kilenckor pedig másodsor kerül színre a Bizánc.

Holnap, vasárnap három előadás lesz. Délután három órakor A cigány

kerül színre olcsó helyárral. Hat órakor a Bizáncot adják harmadszor, míg este kilenckor az Angyal vettem feleségül című nagy sikert aratott zenés vígjáték szerepel a műsoron.

Táncol az egész világ

Táncos, énekes revü-premier a színházban

Március 9-én, csütörtökön este fél 9 órakor kerül bemutatásra „Táncol az egész világ” című táncos énekes revü. Imbery János karmester és zenészerző lehelletfinomságú balett zenéjére táncolják a gyönyörű „Rügyfakadás” című klasszikus és karakter táncait. A melodráma meghatározó szövegét Rottenberg Mihály írta.

A vértpezsdítő modern táncok zenéjét Matolcsy Zoltán, a renkiül tehetséges fiatal zenészerző komponálta. A remekesebbnél remekesebb táncokat B. Vajda Teréz, az ismert balettmesternő tanította be, aki a rendezés fáradságos munkáját Moldovan Tibor hírlapíróval együtt végzi. Jegyek elővételben a színház pénztáránál.

A Timișcarai Segélyző Egyesület

felvesz tagokat 10-85 évig orvosi vizsgálat nélkül

8.000'—, 16.000'—, 24.000'— Lei

segélyösszegre. Bővebb felvilágosításokat ad és felvételeket eszközöl a

cluji fiók,

STRADA IULIU MANIU 2. I. EM.

— Tizezer lej pénzbiroság egy korty whiskyért. Az Acrington labdarugócsapat vezetői szigorú fegyelmi ítéletet hoztak. Az igazgatóság a klub legjobb játékosát, Thomas Waringot 10 ezer lej pénzbiroságra és szigorú feddésre ítélte és írásbeli bocsánatkérésre kötelezte, két játékostársát, William Tyson és Thomas Jonest pedig elbocsátották a csapat kötelékéből. Bűnük az volt, hogy egy-egy kortyot ittak egy palack whiskyből, amikor csapatukkal mérkőzésre utaztak Barnsleybe. W. Cocker, a csapat elnöke, kijelentette, hogy a szigorú ítéletre a csapatfegyelem és a többi játékos elrettentése érdekében volt szükség. Az elítéltek azzal védekeztek, hogy nem is ittak a palackból, csak színeltek az ivást, nem akarván a kínálót megsérteni.

— Román iparosküldöttség a lipcsei mintavásáron. Bukarestből jelentik: A főváros, valamint Brassó, Chisenev, Szeben, Constanta és Temesvár iparos küldöttségeiből álló delegáció tegnap utazott el Bukarestből Lengyelországon keresztül a németországi Lipcsébe, ahol megtekintik az árumintavásárt és résztvesznek a román pavillon felavatásán.

Új munkabeosztás a külügyminisztériumban

(BUCURESTI.) A külügyminisztérium keretében március elsején fontos kinevezések és előléptetések történtek. Miniszteri határozattal Gheorghe Davidescu meghatalmazott minisztert kinevezték a külügyi igazgatóság élére, Gheorghe Crutescu meghatalmazott minisztert, a protokoll hivatal vezetésével bízták meg, Alexandru Telemaque meghatalmazott minisztert a számvétség vezetésével, Dimitrie Jurascu meghatalmazott minisztert a konzuli osztály vezetésével, Vasile Anastasiu meghatalmazott minisztert a személyzeti ügyek vezetésével, míg Nicolae Lahovari meghatalmazott minisztert pedig a közigazgatási ügyek vezetésével bízták meg.

— 330 lejt fizetnek minden beszolgáltatott farkasbőrért. Bucurestiből jelentik: Tekintettel az ország különböző részein pusztító farkascordák elszaporodására, a földművelésügyi minisztérium az ordásokra díjakat tűzött ki. Az illetékes hatóságok 330 lejt fizetnek minden puskával, vagy méreggel elpusztított farkasbőrért, amelyet lehet tőleg friss állapotban beszállítnak.

— Megszakadtak a tárgyalások a Dermata-gyári tisztviselők kollektív-szerződése ügyében. Megirtuk, tegnap, hogy a Dermata-gyár igazgatósága és a tisztviselők között megindultak a tárgyalások az új kollektív-szerződés megkötésére. A tárgyalások a késő esti órákig folytak, de eredményre nem vezettek, mert a tisztviselők előterjesztéseit a gyár képviselői nem fogadták el. A tisztviselők delegátusai kijelentették, hogy engedmények tételére meghatalmazásuk nincs, mire a tárgyalások megszakadtak s így a munkaszervezés kérdése konfliktusba robbant ki, amelyet az érdekeltek bejelentettek a munkaügyi vezérfelügyelőségnek. A munkaügyi szervezés ügyében közelebbről amunkaügyi felügyelőség fog közvetíteni a felek között.

Mozi

SELECT MOZGÓ: Az örök titok. J. Spielmann „Az abbé” című filmváltozata. Fősz. Harsányi Rezső, Gárdai Lajos, Fedák Sári, Földényi László, Sulyok Mária. Zenéjét Liszt és Berlioz kompozícióinak felhasználásával összeállította Koudela Geza.

ROYAL MOZGÓ: Vivian Romanca legnagyobb filmje: Leláncolt asszonyok. Előtte két premier hirdető, Metro és Fox.

RIO MOZGÓ: (volt Munkás Mozgó) 3, 6 és 9: I. Fegyverbe (Kitört a béke). Háborús filmdráma. Fősz.: Spencer Tracy, Franchot Tone és Gladys George. II. Ember, akit meg kell ölni. (Beölt kapitány). Kémdráma. Fősz.: Jean Murat, Viviane Romance és Jules Berry. Köv. műsor: I. A romboló. Boris Karloff és Lugosi Béla. II. Botrány az operában, fősz. Marx testvérek.

EDISON MOZGÓ: I. A fehér vadász. Fősz.: Warner Baxter. II. A fekete vér (Kelet lángokban). Fősz.: Jack Holt. III. Új hirdető és színes Miki Maus. Jön: Egy éjjel a Kék Dunán.

URANIA MOZGÓ: Far-westi banditák. Fősz.: Fred Scott, műsoron kívül pótképek.

CAPITOL MOZGÓ: Ördögös igazság. Fősz.: Irene Dunne és Cary Grant. Műsor előtt a legfrissebb világhíradó.

Dalálra gázolta a villamos a 8 éves kisleányt, akit édesanyja kényerért küldött

(IASI.) Megdöbbentő szerencsétlenség tartja izgalomban a város lakosságát. Sofia Riven 8 éves, Carmen Sylva-uccában lakó kisleányt az üzletbe küldte édesanyja, hogy kényeret vásároljon. A leányka eleget is tett a megbízatásnak, de amikor hazafelé igyekezett, az uton haladó villamos alá került, amely halálra gázolta. Rövid idő alatt hatalmas tömeg gyűlt össze, amely dermedten szemlélte a megrázó látványt: A sinék egyik oldalán feküdt a szerencsétlen kisleány borzalmasan összeroncolt teste, a másik oldalon pedig a vásárolt kényer. A rendőrség bevezette a vizsgálatot a felelősség kérdésének tisztázása végett.

— ISMERETLEN OKBÓL MEGMÉRGEZTE MAGÁT EGY KOLOZSVÁRI LEÁNY. Megdöbbentő öngyilkossági kísérlet játszódott le ma délelőtt a Donat-uton. Timár Matild kolozsvári 26 éves varrőleány, a Donat uton levő Kakasi-féle vendéglőben eddig még ismeretlen méregoldattal megmérgezte magát és mire a házbeliek felfedezték, eszméletlenül feküdt a vendéglő egyik külön kis termében. A kihívott mentők az életunt leányt, miután gyomormosást alkalmaztak nála, a Victor Babes-ucca 22. szám alatti lakására szállították. Az öngyilkossági kísérletnek oka eddig még ismeretlen. A rendőrség az ügyben megindította a vizsgálatot.

— BEMUTATJÁK AZ ANGOL UDVARNÁL TATARESCU PÁRISI NAGYKÖVET LEÁNYÁT. Londonból jelentik: Az angol királyi udvarnál ebben az évben szokatlanul fényes ünnepségek kíséretében külön fogadás lesz, amelyre öt nemzet küldi el képviselőit. Az öt nemzet között lesz Románia is. Képviselőiben Sanda Tatarescu, Románia párisi nagykövetének, Tatarescu volt miniszterelnöknek leánya fog megjelenni az angol királyi házaspár előtt. Tatarescu kisasszony külön meghívást kapott az angol királyi udvar részéről a hivatalos bemutatásra és ennek a meghívásnak a Daily Mail nagy jelentőséget tulajdonít. A lap felemlíti, hogy Tatarescu leánya feltűnő szépségű, művészi hajlamu széplélek, aki Londonban jelenleg egyik rajz- és szobrászati iskola növendéke. Tatarescu leányát Tilea Viorel, Románia londoni meghatalmazott miniszter felesége fogja bemutatni az angol királyi párnak.

— ÖNGYILKOSSÁGOT KISÉRELT MEG A GYILKOSSÁGÉRT ELITÉLT DORNESCU ASSZONY. Bukarestből jelentik: A tízévi fogházbüntetésre ítélt Eliza Dornescu asszony, aki a vacaresti fogházban volt előzetes tartóztatásban, a súlyos ítélet kihirdetése után annyira rosszul lett, hogy a fogház betegszobájába kellett szállítani, ahol már eddig is gyakran gyógykezelték. Tegnap este hét óra után, amikor a betegszobában a lámpákat eloltották, Dornescu asszony harisnyáit elrejtette párnái alá, majd a vaságy fej részénél levő támasztó rácsozatára a harisnyaszálakból font hurokkal felakasztotta magát. A hurkot nyakába is akasztotta, visszahanyatló teste azonban zajt okozott, amelyre felfigyeltek rabtársnői és az őrk is. Világosságot gyújtva, fuldokolva, félig eszméletlen állapotban találták meg Dornescu Eliza asszonyt, akinek nyakát megszabadították a kötelékektől és akit az öngyilkossági kísérlet után fokozottabb őrizet alá helyeztek.

— MIVEL VÁDOLJÁK AZ AUTÓBUSZÁLLOMÁS HORDÁRJÁT? A vasútállomási rendőrség az éjszaka folyamán őrizetbe vette Sulumetea Vasilet, az autóállomáson szolgálatot teljesítő hordárt, akit közérkölcsebe ütköző bűncselekménnyel vádolnak. A magáról súlyosan megfélekezett hordár ittás állapotban a vasútállomás egyik termében 15 éves fiugyermek ellen természetellenes merényletet akart elkövetni. Kihallgatásának befejezése után Sulumetea Vasilet átadják az ügyészségnek.

Lelőtte „ideálját” a VI. gimnazista, azután golyót röpített saját fejébe

(CETATEA ALBA.) Véres szerelmi dráma történt a városban, amelynek áldozata egy középiskolai tanuló és tanulóleány. Jonel Gruma VI osztályos gimnáziumi tanuló találkozott a leányiskola V. osztályába járó ideáljával, Alexandrina tanulóleánnyal. Rövid szóváltás után a fiu revolvért rántott és a leányra lőtt, majd pedig golyót röpített saját fejébe. Igen súlyos állapotban szállították be mindkettőjüket a kórházba. A fiatal középiskolai tanuló állapota igen súlyos.

Visszahelyezik Mátyás király szülőháza az eredeti emléktáblát

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Megirtuk, hogy Mátyás király szülőházáról hivatalos rendeletre eltávolították azt a művészi kivitelű, bronz emléktáblát, amely az igazságos király dicsőségét hirdette. Az eredeti terv az volt, hogy az emléktáblát románnyelvű felirattal látják el. A város vezetősége most újabb rendeletet adott ki, amelynek értelmében a műemlékek között is ritka értékkel bíró bronz emléktáblát letakarítják és visszahelyezik eredeti helyére. A város vezetőségének megértő és bölcs intézkedése általános megnyugvást és örömet keltett.

Anglia nemzetközi gazdasági értekezletet készít elő

Schacht újabb szerepe — Ellenállásra hívták fel a palesztinai zsidóságot

(LONDON.) Jól értesült diplomáciai körökben az a hír járja, hogy az utóbbi napokban az angol kormány nemzetközi gazdasági értekezlet összehívásának tervén dolgozik. A nemzetközi gazdasági értekezletnek tulajdonképpen célján kívül az volna egyik legfőbb rendeltetése, hogy megnyugtassa a világ különböző népeinek kedélyét és lehetővé tegye a roppant iramban nekilendült fegyverkezés csökkentését. A konferenciát valószínűleg még ennek az évnek a végén, de 1940. tavaszán egész biztosan összehívják. Az angol kormány rendkívül biztató kijelentéseket kapott e tekintetben a német birodalom vezetőitől, ezenkívül már megszerezte a világbirodalom egyes dominiumainak hozzájárulását is. Az Északamerikai Egyesült Államok és Franciaország kormányai szintén nagy lelkesedéssel tették magukévá a nemzetközi gazdasági értekezlet tervét. Washingtonban annyira fontosnak tartják a konferencia összehívását, hogy Cordell Hull külügyi államtitkár kijelentette: személyesen fog a nemzetközi értekezleten résztvenni.

ELKÉSZÜLT TUNISZ—LIBIA KÖRNYÉKÉN A VÉDELMI VONAL

(PÁRIS.) A francia katonai hatóságok befejezték a Tunisz—Libia-i határon megkezdett új Maginot-vonalak építését. Az Algírból odavezényelt katonai csapatok már is elfoglalták helyeiket az erődítmény-vonalakban. Nogues tábornok, Marokkó legfőbb katonai kormányzója, aki tudvalevőleg néhány napig Párisban tartózkodott és Daladierrel, mint hadügyminiszterrel tárgyal, visszatért Afrikába és most szemlekorútra indult a tuniszi új erődítmények felülvizsgálására.

SCHACHT ROMÁNIÁBA JÖN

(LONDON.) A Daily Telegraph szenzációs jelentése szerint a német kormány újlag szolgálatba állította dr. Schacht Hjalmar, a Birodalmi Bank volt elnökét. Jólinformált forrásból szerzett értesülés szerint ugyanis közlik, hogy Schachtot azzal a megbízással küldik Romániába, hogy itt a petróleumszállítások ügyében egyezséget létesítsen. Dr. Wohltatnak, az előzőleg Romániába küldött német megbízottnak ez a kísérlete ugyanis kudarcot vallott. A Daily Telegraph közli még, hogy Schacht reaktiválását Bríngmannak, a Birodalmi Bank alkormányzójának idegösszeomlása tette szükségessé.

KANADA BEFOGADJA A SZÜDÉTAVIDÉKI ZSIDÓKAT

(OTTAVA.) A kanadai kormány hozzájárult ahhoz, hogy a szüdetavidéki származó többszáz zsidó menekült Kanada területén letelepedjék. Kikötötték azonban, hogy a bevándorlók kizárólag földműveléssel foglalkozhat-

nak.

MIRŐL TÁRGYAL GAFENCU VARSÓBAN

(VARSO.) Jólinformált diplomáciai körök szerint Gafencu külügyminiszter hosszas tárgyalásokat fog folytatni Beck lengyel külügyminiszterrel. Elsősorban az általános európai helyzettel fogják megvitálni, majd Románia és Lengyelország közötti kereskedelmi egyezményről, valamint a két államot érdeklő zsidókérdésről is tárgyalni fognak.

TATARESCU A BÉKE ÉS MEGÉRTÉS BARÁTJA

(PÁRIS.) Tegnap este a francia fővárosban díszvacsorát adtak Tatarescu párisi román nagykövet tiszteletére. A vacsorán megjelentek a politikai és diplomáciai élet reprezentánsai, valamint számos más közéleti tényező. Louis Martin, volt miniszter méltatta Tatarescu érdemeit a román-francia kapcsolatok kimélyítése körül és rámutatott küldetése fontosságára, amelyet jelenlegi szerepével vállalt. Tatarescu nagykövet megköszönte a méltatást és kijelentette, hogy mint a múltban, a jövőben is mindenkor a béke és megértés barátjaként fog tevékenykedni.

MEGEGYEZÉS SANGHAIBAN

(SANGHAI.) (Domei.) A japán katonai hatóságok megegyeztek a koncessziós negyedek vezetésével, hogy közösen igyekeznek letörni az elharpózott terrorizmust. E célból megkötik a szolgálatot tevő japán rendőrség létszámát és a parancsnokságban helyet kap egy japán tábornok is.

ELLENÁLLÁSRA ÖSZTÖNZIK A PALESZTINAI ZSIDÓSÁGOT

(TELAVIV.) Rövidhullámú leadó felhívította a palesztinai zsidóságot, hogy tegyen meg mindent az angol kormány ismeretes palesztinai állásfoglalásával szemben. A felhívás a nyílt zendülésre órási feltűnést keltett és az angol hatóságok messzemenő óvintézkedéseket fogantatosítottak.

(TOKIO.) A félévitalos Domei távirati iroda közlése szerint a japán kormány teljes elégtételt adott a multikori hongkongi bombázás miatt Ünnepelesen bocsánatot kértek az angol hatóságoktól, egyben 1250 fontsterlinget (több, mint kétfélmillió le) kártérítést fizettek az okozott károkért.

— LETARTÓZTATTÁK A SZÉLHÁMOS ÁLMILLIOMOSNÓT. Bukarestből jelentik: A fővárosi rendőrség letartóztatta a Boulevard-szállóban Greta Bachmann temesvári illetőségű nőt, aki milliommósok mondotta magát, álnéven beférkőzött az előkelő társaságokba és ott több lonást követelt el. A vizsgálat során kiderült, hogy a rendőrségen régóta ismert bűnöző és lopás miatt egyszer már elítélték.

Bizáncz

Herczeg Ferencz történelmi színművének felújítása a Magyar Színházban

Irodalmi alkotások élettartamát nem a meséjük, nem is szakszerű megírásuk, hanem a bennük ábrázolt szerepek életessége adja meg. Ezért lesz maradandó írás a Bizánc. Alakjai husból és vérből való eleven figurák. Az író az örök emberit rögzítette meg bennük. Sem angyalok, sem ördögök, csak emberek, akikről semmi emberi nem idegen. Konstantin császárra gédiaja egyben a bizánci birodalom tragédiája is. Az ezeréves országnak össze kellett omlania, mert világi és egyházi vezetőinek önzése és hiusága erősebb volt áldozatkészségüknél. Herczeg Ferencz történelmi színműve örök dokumentuma az emberi alacsonyrendűségnek, de egyben az emberi lélek magasra szárnyalni akaró készségének is. Közel 30 évvel ezelőtt játszották először a Bizáncot Kolozsváron. Jónéhányszor adták, de azután esztendő-kön keresztül nem szerepelt műsoron. Dicséret illeti meg a Magyar Színház igazgatóságát, hogy most ismét elővette a pompás színművet. A darab művészi díszletezése, a korszerű jelmezek gondos összeállítása is azt mutatta, hogy az igazság értéke szerint becsülték meg Herczeg Ferencz alkotását. A rendezés munkáját Szabados Árpád tökéletes tudással oldotta meg. A tömegjelenetek beállítására mint a szerző volt. Különösen a második felvonás remek összjátékának egybehangolásával mutatta meg rendezői készségét. A színpad legelőbbje is teljes felkészültséggel és művészettel játszott. Nagy István Konstantin császár szerepében — bár néha patetikusabb volt a keleténél — meg rázó alakítást nyújtott. Balsorsúította igaz fejedelmi jelenség volt. Meglepően jól játszotta nehéz szerepét Giovanni Genual zsoldoskapitány megszemélyesítője: Simon György is. Erényi Böske mint Irene császárné, néham nem találta el a kelő hangot. Egyszer-egyszer tulzába csapott át. Kevesebb több lett volna. Fényes Alice rövidresabott szerepében is művészi készségének javát adta. Beness Ilona, Zenobia udvarhölgy alakítója kitűnően játszott. Mészáros Béla, mint pátriárka nagyon jó volt. Bár azért szalkállatlan pátriárkát nehezen tudunk elképzelni. Ugyanugy jól oldotta meg feladatát Tompa Sándor, a főkamrás megszemélyesítője. Kovács György, mint Demeter nagyherceg, Réthely Ödön, mint Notaras Lukács lemondott fővezér, Lancaris alakítója: Jenő János. Deésy Jenő, mint Krates bölcsész és főlop Sándor Lissander költő szerepében. Tóth Elek Lala Kalil török követ alakítója mélyen emberinek mutatkozott. Bodó György azonban, aki követtársa: Achmed Khán szerepét jelentette meg, kisé merevnek mutatkozott. Jeles teljesítményt adott Lantos Béla, aki a dekadens Leonidas főurat játszotta. Ugyanúgy Csoka József is mint Murzafoz kereskedő. A többi szereplők szintén nagyban hozzájárultak az előadás sikeréhez. A közönség, amely zsufozásig megtöltötte a színházat, lelkes tapsokkal honorálta a művészi teljesítményt. (h. J.)

— ITTAS ÁLLAPOTBAN BUZÁI AKART LOPNI A RENDŐRTŐL.

A IV. kerületi rendőrség az éjszaka folyamán őrizetbe vette Joó Dániel dési származású és Kolozsváron a Gheorghe Asachi-ucca 40. szám alatt lakó, 42 éves mechanikust, aki ittás állapotban éjfél tájban behatolt volna Dordai Nicolae kolozsvári közrendőr írsztelepen levő lakásába, illetve egyik melléképületébe, ahonnan egy zsák buzát akart ellopni, de tettenérték. Joó Dániel erősen beszélt állapotban akarta tettét elkövetni. Az ügyben a kihallgatások még folynak, amelynek befejezése után Joót valószínűleg átadják az ügyészségnek.

— A GYERMEKEK VEREKEDÉSÉT A SZÜLŐK FOLYTATTÁK.

Curtezan Miklósné Chintaului-ucca 99. szám alatt lakó szegénysorsu középkorú asszony tegnap délután pirosra sirt szemekkel és összekarmolt arccal megjelent a IV. kerületi rendőrségen, ahol bejelentette, hogy Kapusi István ugyanabban az uccában lakó szomszédja 4 óra tájban berohant a lakásába és véresre pofozta. A megvert asszony feljelentése szerint a tetleges bántalmazást hangos szóváltás előzte meg, ami azért keletkezett közöttük, mert gyermekeik ítétek közben összekaptak. A kerületi rendőrség az ügyben megindította a vizsgálatot.

Az európai politika két súlypontja

Írta: HALÁSZ JÓZSEF

1.

Minden ut — most nem Rómába, hanem Varsóba vezet. A világpolitika fordulatai különleges jelentőséget és súlyt adtak Lengyelországnak. Már új jászületesének első percétől kezdve meg voltak szabva azok a feltételek, amelyek külpolitikai irányvonalát egyengették. Lengyelország feltámasztását az antant hatalmak győzelmének köszönhette. Érthető, hogy Európa akkori legnagyobb szárazföldi hatalmának: Franciaországnak lett a szövetségese. Amikor azonban a Harmadik Birodalom erőre kapott s erőre kapásával párhuzamosan a franciák középeurópai szövetségi hálózata lazulni kezdett, Pilsudszky marsall felismerte a kényszerű helyzet parancsoló követelményeit és Németország felé orientálódott. Anglia akkor még erősen a splendid isolation: az előkelő elzárkózottság politikáját folytatta s Franciaország magában már nem nyújtott elég biztosítékot Varsó számára a katonailag mindinkább megerősödő Harmadik Birodalommal szemben. Menetel inkább megláztak a franciák középeurópai kapcsolatai, annál gyorsabb ütemű lett Berlin és Varsó közlekedése. Szövetséggé azonban soha sem mélyült ki ez a közlekedés. A Berlin—Róma tengely tultengő terjeszkedési vágya azonban megint jelentősen megváltoztatta az európai külpolitika irányát. Az 1938-ban lezajlott középeurópai események egészen új irányt szabtak Lengyelország külpolitikájának. Ausztria bekebelezése, a szudetanai területek elkapcsolása — különösen ez az utóbbi esemény — jelentős előnyökkel járt a lengyelekre nézve. Egyben azonban távolabbi veszedelmes lehetőségek rémképét is lelakiszeimik elé vetítette. A danzigi kérdés, újabban erősen elmérgesítette Berlin és Varsó között a kapcsolatot. Nagyukrajna feltámasztásának ötlete meg éppen riasztólag hatott Lengyelország felelős tényezőire.

2.

Beck lengyel külügyminiszter közel-múlt megbeszélései Hitlerrel, majd utána nem sokkal Ribbentrop birodalmi külügyminiszter varsói látogatása nem tudták enyhíteni a mindinkább kiszélesedő ellentétet. A danzigi lengyelelles intézkedések nagyon elmérgesítették a helyzetet. Hogy mennyire, azt a legutóbbi gdinai, varsói és krakói németellenes tüntetések és azok következményei mutatják meg leginkább. Lengyelország most megint igen erőteljes lendülettel Anglia és Franciaország felé fordult. Chamberlain csak nemrég jelentette ki az alsóház ülésén, hogy Franciaország és Anglia között olyan viszony áll fenn, amelynek értelmében bármely fenyegetés, amely Franciaország ellen irányulna, nyomban a két ország közötti együttműködést vonná maga után. Ez a kijelentés megerősítette Bonnet francia külügyminiszter előző nyilatkozatát, aki a kamarában azt mondotta, hogy háború esetén Anglia és Franciaország teljes erejükkel támogatják egymást. Az ismert körülmények között tehát Lengyelország valóban nem tehetett mást, minthogy újra felmelegítette a Párizshoz fűződő régebbi érzelmeit. Ezzel egycsapással két legyet ütött: London rokonszenvét is biztosította a maga javára Hudson angol külkereskedelmi államtitkár, aki tudvalevőleg rövidesen Moszkvába utazik, újabb jelentések szerint Varsóban is tárgyalni fog Anglia és Lengyelország gazdasági — és talán egyéb — kapcsolatainak kimélyítése tárgyában. Igen, most minden ut Varsó felé vezet. Lám: Moszkva is feltűnő engedékenységet tanusít a lengyel érdekekkel szemben. De más országok is érzik Polónia külpolitikai súlyának jelentőségét.

3.

Ciano gróf legutóbbi varsói tartózkodása is azt mutatta, hogy Itália számára sem közömbös a lengyelek jövőbeli magatartása. A látogatásról ki-

adott hivatalos jelentések nyomatékosan kihangsúlyozták, hogy Varsó és Róma között — különösen a középeurópai kérdés tekintetében — nincsenek ellentétek. Ez igaz is. Mert egyet nem szabad szem elől téveszteni: Berlin és Róma érdekei nem mindenben azonosak. Így például Ausztriának a Német Birodalomba való bekebelezése nem szolgálta Itália javát. A szudetanai kérdéssel is megerősödött Harmadik Birodalom meg éppen erősen meggondolkottatta az olasz politikai tényezőket. A kárpátaljai kérdés rendezetlensége és Nagyukrajna megvalósításának terve szintén nem egyeztek meg az olasz érdekekkel. Ciano közelmúlt belgrádi, illetve bélyei tárgyalásainak messze-mező célkitűzések adtak alapot. Olaszország számára el nem hanyagolható szükség lett, hogy Közép-Európában és ezzel kapcsolatosan a Duna-medencében valamiképpen újra megvehesse lábát. Beavatottak szerint ezt a célt szolgálta Boris bolgár király hosszúra tartózkodása és Rómából való hazatérése során, utjának belgrádi megszakítása is. Ugyancsak az előbb említett cél megközelítése vezette Ciano grófot Varsóba. A tárgyalásairól kiadott hivatalos jelentés a továbbiak során még azt mondotta, hogy a lengyel és olasz nemzetek között a legszívélyesebb kapcsolatok állanak fenn s a két ország vezető diplomatái elhatározták az együttműködés módozatainak további kiépítését.

4.

Az adott viszonyok között nehéz elképzelni, hogy az együttműködés milyen formában és arányban fog történni. Az elmérgesedett lengyel—német helyzet ugyanis nem igen kedvez a dolognak. Francia és angol politikai és sajtóvélemények szerint egyébként is Berlin elégedetlen Ciano gróf lengyelországi látogatásának eredményeivel. A lengyel kormány ugyanígy — amint azt a Le Journal írja — kiterő választ adott arra a kérdésre: milyen álláspontra helyezkednek az esetben, ha Olaszország Földközi tengeri követelése olyan zavarokat idéznének elő, amelyek következtében a Berlin—Róma tengelynek a cselekvés terére kellene lépni? De ezenkívül is — bár Ciano, mint a tengely megbízottja, tárgyalt Varsóban — nem sikerült enyhítenie a Berlin és Varsó közötti feszültséget... Ciano után Gafencu román külügyminiszter látogatott el Varsóba. Az ő útja is a közép- és keleteurópai, illetve dunai államok jövőbeli politikai és gazdasági magatartásával függ össze. Hamarosan el fog válni, hogy Lengyelország állásfoglalása kedvez-e az olasz célkitűzéseknek? Mert hogy a német tervek ellenkezésre találnak Varsóban, az most már bizonyosra vehető. Mindenesetre sokat mond e tekintetben a Daily Telegraph Berlinből keltezett jelentése, amely szerint a német kormány állítólag a legsürgősebben hozzá fog kelet, tehát Lengyelország felé eső határainak megerősítéséhez. Vagyis a rainamenti Siegfried vonalhoz hasonló földalatti páncélerődítményeket építenek itt is.

5.

A középeurópai helyzet tisztázatlanságánál is nyugtalanítóbban hat a világpolitika további menetére a spanyol kérdés alakulása. Azzal, hogy London és Párizs elismerték Franco kormányát, megpecsételődött ugyan a köztársaságiak helyzete, de még távolról sincs lokalizálva a tűzveszedelem. Feltételezhető, hogy a Berlin—Róma tengely

szépszerével nem fogja engedni kitesékelni magát Iberia félszigetéről. Olyan hallatlan anyagi és véráldozatot hoztak Franco győzelméért, hogy nem mondhatnak le követeléseikről. Mik ezek a követelések? Németország gazdasági előnyöket kíván, amellett, hogy Spanyol-Marokkóban is szeretné megvetni a lábát. Itáliának pedig mulhatatlan érdeke, hogy tulsulyra kerülhesen a Földközi tengeren. Nem ok nélkül mondotta Mussolini egy beszédében: „Angliának és Franciaországnak csak országát a Földközi tenger. Nekünk azonban életet jelent.” Már pedig, ha nem teheti rá a kezét a Baleári szigetek két legfontosabb pontjára és ha egyéb kedvezményeket nem sikerül biztosítani a maga javára, hiába volt minden vér- és anyagi áldozata, mert füstbe mennek a reményei. Hitler egyik beszédében leszögezte, hogy a Harmadik Birodalom törhetetlenül kitart Itália mellett és mindenben támogatja Földközi tengeri igényeinek kielégítését. Csak hogy Franciaország keleti határait ércfalként védik a Maginot-vonalak. Ezen áttörni még a német hadseregek is szinte a lehetetlenséggel határos. Lengyelország és tekintetben semmiféle kötelezettséget nem vállalt, így a német birodalom számára nagy kérdőjel, hogy keleti határai felől nem éri-e valamiféle meglepetés? Annál inkább, mert — mint tudjuk — Franciaország, de most már Anglia is egyezségre akarnak lépni Szovjet-Oroszországgal.

6.

A spanyol kérdés tehát mindenképpen tisztázatlan még. A Financial News, ez a kitűnő angol pénzügyi szaklap — foglalkozva a polgárháború utáni gazdasági lehetőségekkel — érdekes perspektívát nyújt a jövőt illetően. A közel három éve folyó hadjárat elpusztította Spanyolország nemzeti vagyonának óriási hányadát. Franco kormányára tehát az újjáépítés igen súlyos feladatokat fog róni. Az ipari és bányatulajdon, továbbá a közlekedési vállalatokban okozott károk elképzelhetetlen arányúak. A Spanyolországra nézve életbevágóan fontos termelési ágak és közlekedési hálózat újjáépítése, valamint az elmenekült lakosság újból való letelepítése meghaladja bármely más ország anyagi erejét is. Nyilvánvaló tehát, — mondja a Financial News, — hogy az új rendszer a gazdasági és pénzügyi újjáépítés óriási feladatait nem fogja tudni külföldi segítség nélkül megoldani. Felmerül tehát a kérdés: honnan várhat a Franco kormány segítséget? Bizonyos londoni körökben úgy vélik, hogy noha Berlin és Róma erősen számítanak az újjáépítésben való részvételre, mégis leginkább Anglia játszhatja a legnagyobb szerepet Spanyolország gazdasági újjáépítésében. Nem kétséges, hogy a kitűnő angol szaklap cikkét nagyon befolyásos pénzügyi és gazdasági körök sugalmazták. Olyanok, akik mögött a hivatalos Anglia teljes politikai és katonai hatalma áll. Erről van tehát szó. Ha el is ül a polgárháború véres orkánja, hátra van még a fekete leves: A Berlin—Róma tengely és a London—Párizs együttes közötti osztozkodás nem fog simán lezajlani. Az Európát fenyegető veszedelmek gyökere itt van. Nem ok nélkül jelentik különböző források, hogy Hitler és Mussolini legközelebb megint találkozni fognak, hogy a tengely további magatartását megvitassák.

7.

A köztársasági kormány tudvalevőleg a további harc folytatására határozta el magát. Ez már semmit sem változtathat a helyzeten Negrin és Del Vayo éppen úgy tudják, mint a lemondott Azana köztársasági elnök is, hogy a harc kimenetele reménytelen. Lehet, hogy kedvezőbb békeegyezményt remélnek a harcok folytatásával. Mindenesetre a mérleg serpenyője kiegyenlítettlenül Franco javára billent. Ezek után, hogy merre, hova fog vezetni a spanyol nép útja, azt csak az Isten tudná megmondani. Nem az első testvérharc ez Hispániában és talán nem is az utolsó. Mindenesetre nem árt egy kis visszapillantást vetni a polgárháború előzményeire, hogy megérthessük a közel három éve tomboló szörnyűségek okait. Spanyolország, amely a XVII. században is minden más országnál erősebb világhatalom volt, XIII. Alfonz uralma alatt teljesen elerőtlenedett és szinte minden tengerentúli birtokát elveszítette. Egy bizonyos: ez az eredmény nem irható teljesen Alfonz király rovására. Már az 1701—1714 között dúló örökösödési háború juttatta lejtőre az egykor olyan hatalmas birodalmat. Ettől kezdve a hanyatlás lépésről-lépésre tovább haladt. Mindenesetre a XIX. század vége felé az akkori kormányzat betetőzte az elődök bűneit. A birtokelosztás igazságtalanságának orvoslása terén semmi sem történt. A lakosság zöme szörnyű nyomorral birkózott és kíváncsiolni kényszerült, ugyanakkor, amikor néhány ezer grand (főnemes) és a klérus kezén volt Spanyolország földjének több, mint kétharmad része. A politikai ellentétek egyre jobban kiélesedtek és a sűrűn váltakozó kormányok ahelyett, hogy a bajok gyökerét orvosolták volna, különböző külpolitikai kalandokba sodorták az országot.

8.

Spanyolország a világháború során semleges volt, de vezetői nem tudták kellőképpen kihasználni az ebből fakadó gazdasági és politikai lehetőségeket. A sikertelen marokkói kaland után zendülő, tört ki, amelyet Primo de Rivera tábornok vérbe fojtott. Felosztatva a parlamentet, diktatúrát vezetett be s a legkiválóbb szellemiséget vagy börtönbe vetette, vagy száműzte. Így például Romanones volt miniszterelnököt elzáratta, Blasco Ibanez világhírű író és Unamunót, a nagy bölcsészt pedig külföldi menekülésre kényszerítette. Primo de Rivera diktatúrája végleg aláasta Spanyolország életét. A nagyhatalmak kihasználták gyöngeségét és rávetették magukat a spanyol föld kincseinek kizsákmányolására. 1930-ban aztán betelt a mérték. A nyomorgó és éhező spanyol nép megbuktatta a diktatort, de megbuktatta a királyt is. A köztársasági kormány igazságosabb alapokon akarta a bajok legfőbb kuforrását jelentő földbirtokkérdést megoldani. Csak hogy a kortezben még mindig tulsulyban levő nagybirtokosok és érdektársaik valósággal szabotálták a kérdés megoldását. A külföldi hatalmak is féltették spanyolországi koncesszióikat és titokban aláásni igyekeztek a köztársaság erejét és tekintélyét. Ilyen viszonyok között indította el Franco tábornok a polgárháborút. Tagadhatatlan, hogy ürügyet erre többet is talált. Így például a fékezhetetlen anarchista-zindikalisták nem egy esetben kőlékpen el nem ítéltető kilengésekre ragadtatták magukat. Abban a hiszemben, hogy a klérus összejátszik a régi hatalmukat visszaszerezni akaró főurakkal, a kolostorok és a papok ellen fordultak. Számos templom és egyéb egyházi intézmény esett áldozatul e vandál kitérőeknek. A köztársaság kormányja a többek között egyezséget kötött Szovjet-Oroszországgal is. Ezt a tényt szintén felhasználták az ellenforradalmárok a maguk céljainak igazolására. A történelmi igazság azonban az, hogy a vérző Spanyolország leginkább az egymással vetélykedő nagyhatalmak áldozata lett. ...Az európai politika két súlypontja tehát változatlanul Földközi tenger környékére és Középeurópára nehezedik.

NÉMET-NÉPRÁDIO CSAK 2.800 Le
 'DEUTSCHE VOIKSEMPFANGER'
 LORENZ 4-1 dinamikus super Lei 14.500
 továbbá Ekco és Standard rádiók. ♦ **Csillárok**
TOTELECTRIC-nél CLUJ, REG FERDINAND 28-a.

Apróhirdetések

APRÓHÍRDETÉSI ARANK: Szavanként 1 lej, vastagabb betűkkel 2 és 3 lej, jelleg és cím nélküli hirdetések kezelték 5 lej. Legkisebb hirdetés ára 10 lej. Csak portózott jellegű leveleket továbbítunk és csakis válaszbélyeggel ellátott levelekre válaszolunk. Apróhirdetéseket csak a közlési díj előzetes lefizetése mellett veszünk fel. Hivatalos óra reggel 8-tól este 7-ig.

ARANYFOGAKAT, ékszereket, briliáns és gyémánt köveket megveszek. Takarékosági könyvekre kizárólag. Rosner ékszerész Cluj, Reg. Ferdinand 114. (VT1872)

ADÁS-VÉTEL

ARANYGYŰRŰKET, fogakat és mindegyik ékszer (akár tört állapotban) állandóan veszünk. C. Orologel, Cluj. P. M. Viteazul 11. (T1874)

1000-es Hoffer cséplő, Fordson traktor, 720-as Hoffer cséplő Toklászol, hátul zsák, mindkét garnitúrához tartozó szerszámok, komplett szijjazzattal eladó. Papp Gergely gépész, Sic, Jud. Simes. (V2679)

BUTOROK és konyhai felszerelések sürgősen és olcsón eladók. Str. Elisabeta 34. a. 1. (2484)

ELADÓ házastelek Str. Amurg 24. sz. alatt. Garázs, fátel, vagy nagyobb üzemnek megfelelő, erős áram bevezetve. Értekezni ugyanott a tulajdonosnál. (2443)

ELADÓ 1070-es MÁV cséplő, 900-as Clayton Schuttlworth purifikátor Fordson traktorokkal, elevatorokkal kifogástalan állapotban. Lukács Zsigmond Luncani, Jud. Turda. (VT1932)

ELADÓ kertek Békásban és Donátuton, parcellák Majális utcában. Asztalos ügyvédnél, Cal. Regele Ferdinand 7. Telefon: 14-84. (2310)

VASOLVASZTÓ kemence ventilátorral és felszereléssel 15 ezer lejért eladó. 800 mm. gyapjú fűslőgép kifogástalan, üzemképes állapotban 29.000 lejért eladó. Títán, Câmpia Turzii. (VN2303)

EGY 8 HP nyersolajmotor és egyéb gazdasági gépek olcsón eladók. Cluj, Calea Regele Carol II. 106. (2507)

IKER mély gyermekkosci jókarban olcsón eladó. Str. Bălcescu 3. (V 2509)

HALÁLESET miatt lakatos műhely berendezés és műszaki könyvek eladók. Str. Fântânele 14. (2514)

FÜSZERÜZLET berendezés, Berkelmerleg, pergelógép komplett felszereléssel eladó. Glaser, Cal. Decebal 4. (2120)

TOPOLYA háló, mindenféle butorok olcsón eladók. Cal. Decebal 3. Vesznek használt butort. (1126)

ELADÓ új dióháló, kombinált szekrények és emailozott ultramodern konyhaberendezések, kívánt színben. Cluj, Str. Paris 34., asztalos. (2438)

MODERN ebédlasztal 6 székek eladó. Weisz, Motilor 42. (N2202)

RAKTÁRON olcsón International Hanomag Fordson traktorok 720, 820, 1070 mm. újabb típusu használt cséplők cseréjét is csinálók. Rosenbaum Pál Reghin. (V T 1938)

ELADÓ a Grigorescu ut 63. sz. és Garibaldi uti saroktelek villatelleknek felparcellázva 500 nm. nagyságban, kimondottan mérsékelt ár mellett. Vermes Lajosnál, ingatlanügynökségi iroda. Str. Neculcea 2. Telefon: 17-96. (2232)

KÉREM figyelemmel elolvasni. Két szoba, konyha mellékhelyiség, 700 négyzetméteres telk 130.000, 10 százalékos jövedelmező ház több lakással 220.000 lejért villanegyedben 320.000, 450 ezer, 700 ezer és feljebb. Több lakóházak, bérházak 45 ezer lejtől 7 millióig, házhelyek, gyűmölcsösök, birtokok, jövedelmező malom eladására kedvező ajánlataim vannak. Ha eladó bármilyen kis, vagy nagymértékű ingatlan van, forduljon bizalommal ROMA iroda Bocsanzyhoz, Str. Memorandului 9. (2506)

ALKALMI vétel. Gyümölcsös Kolozsvár legszebb helyein olcsón eladó. Kondász, Str. M. Foch 72. (N2304)

KERESEK megvételre vasrámás 800-900, vagy 1000 mm. cséplőt vagy garnitúrát, lehet sima csapágys. Bagaméri Cluj, Str. Mărăsesti 46. (2483)

PAPIRVÁGÓ gépet megvételre keresek. Ciucea villanytelep. (V 2515)

LEGOLCSÓBBAN elsőrendű faszén. Glaser fátel, Str. Jasilor 1-3. Telefon: 21-25. (2121)

MODERN konyhabutorok minden színben kaphatók. Str. Barițiu 10. (2350)

SÜRGŐSEN eladó családi ok miatt Marosmentén nagyon jó örlőszerkezettel rendelkező hengerezékes szítással vámmalom. Cím: Zodik Wilhelm Aiud, Str. Unirei 116. (V T 1964)

ELADÓ Clujhoz 10 km. vasut mentén megállóval, napi négyszeri közlekedéssel, gazdasági udvarral, 3 hold gyümölcsös, takarmányterméssel, urilakással 4 szoba, konyha, nyitott és zárt verandával, gabonással, cselédlakással, 14 drb. állatra istállóval, csirke, disznóállal, kuttal, tehén-szetnek, szőlő és méhészetnek alkalmas. Jutányosan lehet kapni szántót, kaszálót a községben. Értekezni: Cal. Decebal 22. Mayer. (2437)

ELADÓ, vagy elcsereendő főúccán lévő szép bérház, tiszta jövedelme 9 százalék évente 285 ezer, átvethető 500 ezer bankadással. Cím Nova könyvüzletben, Memorandului 16. (N2282)

JÓKARBAN lévő mély gyermekkosci eladó. Str. Romulus 6. (2603)

MODERN festett fémháló olcsón eladó. Str. I. Maniu 24. ajtó 10. (2606)

PINCE, padlás lomt u. m. vasat, ruhát, akármilyen rongyot, papírt, rossz varrógép, biciklit, stb. veszek. Levelezőlap hívásra házhoz megyek. Klein Lázár P. Abator 3. (2666)

SCHIMBÁSOK figyelmébe. Elsőrendű lovak Háraknál kaphatók. Str. Bala Someneni. Telefon 36-23. (VT1890)

ÁGYAK, asztal, kaszton, stélási, függönyrudak eladók. Str. Băil, Diana fürdő büféjében. (2649)

ÉVTIZEDEK óta fennálló, jólbevezetett komplettül berendezett, gondtalan megélhetést biztosító női és férfi fodrászat eladó a város legfogalmasabb helyén betegség miatt. Cimeket „Nagy idegenforgalom” jellegre a kiadóba. (1337)

P. Unirilez közeli jömenetű trafik eladó. Cím a kiadóban. (1972)

EGY szobából álló ház eladó. Str. Fierului 79. (2441)

GYERMEKKOSCI mély, sötétkék jókarban lévő, eladó. Str. Aron Pumnul 3a. (T 1955)

ÓCSKARUHÁKAT, télikabátokat vesznek és eladók. Már tavaszi kabátok is kaphatók Grünfeldnél, Str. Reg. Maria 14. (2523)

ELCSERÉLNEM 3 lakásos tehermentes kertes házamat nagyobb, mely 200-300 ezer lej teherrel átvethető. Cím a kiadóban. (2553)

BERKEL-féle sokanyágógép eladó. Cím a kiadóban. (2562)

ELADÓ egyszerű villatelek több lakással, szép gyümölcsösökkel, Str. Regalá 54. Ért.: C. M. Foch 7. Szabónál. (2583)

ÉPÜLETLEBONTÁSBÓL eladó jó állapotban lévő ajtók, ablakok, deszkák, gerendák fűző- és vaskályhák és mindenféle építkezési anyagok. Str. O. Iosif 6. (2593)

NŐI kabát, ruha, olcsón eladó. Str. I. Maniu 32. (2594)

KÜLÖNFÉLE butorok, linoleumok, szobanővények eladók. Str. Goga Octavian 13., II. 11. (2504)

8 hengeres Ford kamion eladó. Cím: Keresztes garázs, Str. Calvin 7. (2641)

MEGVÉTELRE keresünk jókarban lévő használt irigépet. A „Nap” kiadóhivatala, Cluj, Str. Grigorescu 35. (T1969)

ÓCSKARUHÁKAT jó árban eladhat, olcsón vásárolhat Grósnál, Str. Memorandului 4. (2642)

AGFA eladó Nádási (Magyaradás) erdőben 80-80 és 100 lej csomója. Fizetendő az erdőnél. Fél kilométer az országúttól. Szállítható április hó 30-ig. (2643)

MÉHCSALADÓK eladók. Kovács Mária Suceag, jud. Cluj. (V2652)

JÓKIVITELŰ modern dió kétszékű nyeres és francia háló, kombinált szekrény, rőkamier, konyha butor sürgősen eladó. Str. Gen. Poetas 2. asztalos. (2655)

IRÓGÉPET jutányos feltételek mellett bérbe vennék. „Jóestét!” szerkesztősége, Mátrai, este 7-9 között. (2658)

ELADÓ rádió 2 plusz 1 egybeépített hálózati. Str. Calvin 16. Hirschhorn. (2661)

KÉT varrógép, kész szalonok, különböző méretek 180x85, 120x190 olcsón eladók. Klein, P. Abator 3. (2665)

SZOBÁ, konyhás telek, gyümölcsösökkel tel eladó. Todea Vasile, Str. Dunărei. Nagy Gábor tanyán. (2668)

ELADÓ sátor, nyári konyhának is megfelelő. Str. Mărăsesti 45. a háztulajdonosnál. (2677)

ELADÓ Orion rádió lei 2800, Str. Kogălniceanu 7. Házfelügyelőnél. (2676)

KONYHABERENDEZÉSEK, francia háló, kombinált szekrény, lakosszólva külön diófaháló és kombinált háló sürgősen eladó. Cal. Reg. Carol 36. asztalos. (2675)

FEHÉR gyermekágy és pedálos cimbalom eladó. Str. Gh. Lazar 4. (2623)

ELADÓ a Piața Mihai Viteazul legforrásosabb helyén egy jömenetű vendéglő nyári kerthelyiséggel, teljes felszereléssel. Cím a kiadóban. (2625)

ÖT és fél lóerős, vagy hat és fél lóerős villanymotort keres SUN cég, Str. Rugului 4. (2615)

GYERMEK sportkosci eladó. Cal. Marechal Foch 13., jobbra 5. ajtó. (2640)

ELADÓ versenykerékpár. Str. Budai Deleanu 55. (2636)

VENDEGLŐI moslák eladó. P. Carolina 8. Bodega. (2690)

ELADÓ mázsátételben hagyma kgr. 3 lej, krumpli, nyári róza nagy kgr. 4 lej, vetni való apró kgr. 3 lej, nyers kaposzta kgr. 1.50 lej, zöldség, sárgarépa kgr. 2 lej, petrezselyem kgr. 3 lej, Eladó egy kicsi főzőkemence. Gh. Tamas 29. Cluj. (2691)

ELADÓ egy modern konyhakredenc jutányosan. Cal. Reg. Carol II. 90. em. (2558)

KERESEK cséplőgarnitúrát 9000-1170-le traktorral. Vigh, Cluj, Str. Hasdau 97. (2604)

KOMBINÁLT konyhaszekrények pótom áron sürgősen eladók. Reg. Maria 24. asztalosműhelyben. (2609)

ATADÓ vendéglő családi okok miatt. azonnal. Cím a kiadóban. (2618)

VILLATELKEK eladók klinikák közelében. Str. Hasdau 59-a SZÉNA eladó ugyanott. (2614)

MODERN fotelek, alacsony fiókos vitrinek eladók. Rajkai asztalos, Str. Avram Iancu 20. (2686)

ELADÓ jég szekrény, Zephir kályha, gyermekágy. Str. B. Deleanu 37. (2685)

JÓFORGALMU cukrászda családi okokból eladó. Cimeket „Belvárosi cukrászda” jellegre a kiadóba kérem. (2684)

ELADÓ szoba, konyha, előszoba, speisz, pince, modern ház, szamosfalvi vám mellett. Str. Soporul 8. (2683)

ELADÓ házastelek viz és villany mellett. Str. Băil Someneni. Cămaran. (2682)

BÖSENDORFER és Wirth eredeti keresztúros rövid zongora és pianó olcsón eladó. Sternberg, Str. Reg. Maria 29. (2880)

HASZNÁLT állapotban lévő mély gyermekkosci és egy sportkosci eladó. Str. Fântânele 44. (2674)

EGY rádió eladó, vagy biciklivel elcserelelném. Sikó, Str. Jasilor 18. (2673)

JÓKARBAN lévő mély gyermekkosci eladó. Str. Căp. Ignate 18. (2672)

ELADÓ kétszárnyú tömör ajtó, kisebb méretű ablakok. Cal. Reg. Carol 79. (2671)

KÉT tiszta új roletta 165-100 szélességben eladó. Cal. Feratá 13. (2632)

KITŰNŐ vizes ugorka eladó. Str. Radulescu 12. (2631)

TEHERKOSCI, üzemképes eladó. C. M. Foch 141. (2635)

CAMPIA TURZII a főútvonalon iparvállalatok központjában, eladó kettő ház, építve téglából és cseréppel fedve, összesen 8 szoba, fürdőszoba, konyha, nagy pincék, terrakott kályhák és gázfűtés. Egyik házban vendéglő, biliárd, kuglizó és nyári kerthelyiség. Második házban fűszer, textilüzlet és dohánytőzsde. Az üzletet berendezéssel együtt a házakban maradnak és szabad kézből olcsón és azonnal átadhatók. Gheorghe Bucilă, comerciant, Câmpia Turzii. (V2667)

ELADÓK holdas és nagyobb kertek és szántók és gazdasági épületek, vagy 34 holdas birtok egészben Cluj határában. Ért. Dr. Alexandru Odestianu ügyvédnél Cluj, Str. Reg. Maria 48. (2654)

ELADÓ 900 Hoffer, teljesen új vasramás, golyóscsapággal. Vesznek erős, jókarban lévő Harpard Hannomag Forzon traktort. Petroczy ferar, Dej. (V T 1974)

EGY szoba, külön telken eladó. Str. Calafat 4. (2605)

ALLÁST KERES

ANGOL és német nyelvet tanít legújabb módszerrel jutányos áron fiatal nő. Cím a kiadóban. (2499)

EGYEDÜLLŐ elvált fiatal uriaszony jólfűző, gondos háziasszony, vidékre is ajánlkozik szerény igényekkel, önálló urhoz, paphoz, vagy uriaszonyhoz, házvezetőnőnek, vagy társalkodónőnek. Cím a kiadóban. (VT1965)

ÜGYVÉDELJÖLT, keresztény, perfekt, román, mindennemű jogi gyakorlatlaltal, vidéki ügyvédi irodába menne. Leveleket „Ahol még tanulni lehet” jellegre a kiadóba kérek. (V2669)

ALLÁST KAPHAT

FAMEGMUNKÁLÓ gépzúmben teljesen önálló gépmunkást keresünk. Jelentkezni: Butorszövetkezet, Str. I. Maniu 5. (VT1973)

NŐI szobasegédet keres Rosenfeld Mór. Cal. Reg. Ferdinand 14. (2597)

ÜGYES masamódleányok és kézilányok azonnal felvételnek az Ideal szalonba. Str. Reg. Ferd. 8. (T1971)

EGY tisztességes, szolid, főznitudo minenes leányt keresek marcius 15-re. Cím a kiadóban. (2644)

SZÖVET részletfizetésre való eladásához ügynők felvételnek. Arco, Str. Memorandului 25. (T1941)

IDŐSEBB cukrászsegéd felvételnek. Cal. Motilor 84. (2608)

PERFEKT mindenek szakácsnőt keres házaspár. Csak az jelentkezzen, aki tényleg tud is dolgozni. Cal. Reg. Ferdinand 14. II. em. ucca felőli lakás. (2656)

SZABÓSEGÉDET és varróleányt azonnalra felvesz Rosenfeld szalon. Cal. Reg. Ferdinand 14. (2663)

ÜGYES fiatal aranyműves segéd, aki javításokban is jártas állást kaphat. Ajánlatok Schneider Hermann aurar, Sibiu, Reg. Maria 30. küldendő. (VT1963)

ASZTALOSTANULONAK ügyes fiút felvesz Györke, Str. I. Măcelar 1. (2687)

KIFUTÓFIUT felvesz a Sándor-cég. P. Unirii 9. (2651)

KERESEK közelben lakó bejárónőt 8-11-ig. Str. Wilson 2. II. em. 12. (2660)

MESTERKÖNYVVEL rendelkező kelme festő és vegytisztító segéd azonnalra belépésre kerestetik Stigel, Dej. (VT1975)

KÜLÖNFÉLÉK

A Str. Reg. Maria 29. **ÉTTEREMBEN** elsőrendű háromfogásos menü kenyérrel és étlap szerint 18 lej, a kétfogásos 15 lej. Abonánál engedmény. (T1875)

KÉSZITEK triciklit, modern sportkosci, gyerekkosci alakitok és javitok. Veres, Diana-fürdő udvarában. (2343)

JÓL JÖVEDELMEZŐ iparvállalathoz 80-100 ezer lej tökével, lehetőleg közreműködő társat keresek. Agilis kereskedő előnyben. Értekezni ROMA iroda, Str. Memorandului 9. (2505)

HEGEDŰ tanítást vállalok, házhoz is megyek. Cimeket „Hegedű” jellegre. (2564)

KÖZÖLJE címét, ingyen grafológiai analízist, sorsjegyen szerencsés számmal „Corvino”. Cluj, Str. Mico 4. (T1943)

JÓLFEJLŐDŐ faüzlethez 50 ezer lej jel közreműködő társ (nő) kerestetik. Cimeket „Megélhetés” jellegre. (2283)

ELSŐREDDŰ tűzifa olcsón megrendelhető Primaria trafikban. (2586)

MINISZTERIUM által engedélyezett csodagrafológus jősnő, aki mindent megmond és bármilyen bajban segít. Taxa 20 lej. Str. Prof. Marinescu 57. Pasteur mellett. (2619)

TÖMEGCIKKEK előadó gyár bevezetett vevőkörrel 50.000-60.000 lejtel társat vagy finanszírozót keres. „Tőke biztosítva” jellegre a kiadóba. (V2639)

DÉLAMERIKAI perfekt spanyolt tanít uriosszony biztos sikerrel. Cím a kiadóban. (2560)

VIRÁGKÜLÖNLEGESSÉGEK legolcsóbb forrása Dahlia művirág-szalomban. Cal. Regele Ferdinand 5. (2592)

KIADÓ LAKÁS

KÜLÖNÁLLÓ kis ház, 2 szoba, konyha nagyobbacska kerttel azonnal kiadó. Értekezni: Cal. Motilor 115. (2143)

KIADÓ azonnal Feleacului főúton magaslattal levegőn, napfényben, külön telken szoba, konyha, kamra, nyári konyha, jól termő nagy kerttel. Érdeklődni: Piața Unirii 13., ajtó 4. (2496)

KIADÓ elutazás miatt villanegyedben jólmenő fűszerüzlet havi 100 ezer lej forgalommal. Cím Novában, Memorandului 16. (N2298)

KÉTSZER 3 szobás komfortos lakás kiadó. Cal. Motilor 68. (2495)

2 SZOBÁS komfortos lakás májusra kiadó. Str. Avram Iancu 16. (2501)

MŰHELYNEK, raktárnak, irodának tágas, világos helyiségek Piața Mihai Viteazul-hoz közel kiadók. Értekezni: Wohlhändler, Cal. Marechal Foch 53., ajtó 4. (2559)

4 szobás, konyhás, összkomfortos lakás kitűnő karban kiadó május 1-re. Str. Berde 3. (2602)

KIADÓK betonozott raktárak Cal. Reg. Ferdinand 72. (2574)

ÁPRILIS 1-re kiadó 2 szobás, komfortos lakás. Str. Ep. Ivan 53. (2580)

A város egyik legfogalmasabb helyén üres üzlethelyiség, szoba, konyhával azonnal kiadó. Érd.: C. M. Foch 92. (2575)

KIADÓ 3 szoba komfortos lakás, kerttel. Értekezni: Str. Rudeanu 32. (2491)

SZOBÁ, konyha előszoba azonnal kiadó. Str. Rădulescu 83. (2648)

KIADÓ elsőemeleten napos oldal 3 szobás hallos komfortos lakás. Megtekinthető 3-5 között. Piața Mihai Viteazul 39., háztulajdonosnál. (2627)

KIADÓ különbejáratu szoba fürdőszoba használati butorozva vagy üresen. Török, Str. Stroescu 11-a. (2622)

Málnásy Sivadár:

Visszafelé az időgépen...

Vajjon van-e ember, aki ne szeretne gyorsan meggazdagodni? Milliók között alig akadna ilyen. Pedig van olyan olasz közmondás, amely így szól:

„Aki egy éven belül akar meggazdagodni, megérdemli, hogy fél-éven belül felakasszák...”

És vajjon van-e ember, aki ne szeretne hatalmas lenni? Vezér és népek boldogítója? Bizonyára aligha, hiszen a mai napok eseményei csak úgy öntik ehhez az eshetőségeket.

Néha azt is lehetne hinni, hogy ezek a vágyak rokon-növésűek a technika fejlődésével.

Tévedés...

A pénz és hatalomvágy ördöge egykeletű Ádámmal és aki felül az időgépre, amely a képzelet szárnyain visszafelé is tud haladni, millió példát találhat ez állítás igazolására.

Mégis csak ostoba liba ez a grófnő

1899 július 23-án gözös kötött ki Antivariban, Montenegró kikötőjében. A fedélzeten piruló, lészőke haju, adriai kékszemű hercegnő állott: a tizenkilenc éves Jutta, Mecklenburg Strelitz nagyhercegnék leánya és Danilónak Montenegró trónörökösének menyasszonya. A házassági szerződés értelmében Jutta hercegnőnek partralépésekor át kellett térnie a szerb-ortodox hitre és miután Antivariban mindössze egyetlen katolikus templom volt, egy magánlakás egyik szobáját rendezték be a pár pillanatig tartó ceremóniára. Amikor a szőke hercegnő a házat elhagyta, elhagyta ősi vallását, de elhagyta régi nevét is és Milica lett belőle...

Keskeny, gidres-gördrös, homokos ösvény vezetett Antivariból Cetinjebe...

— Szeretném tudni — mérgelődött Jutta, most már Milica hercegnő idős német udvarhölgye, — miért kell a fiatal menyasszony ezen a gyalázatos uton felbotorkázzék jövőre lakhelyére, amikor a nászkiárasztatást Cattaróból a sokkal kényelmesebb Lovcsen-uton juthat Cetinjebe?

— Oh, sok minden van itt, amit alig lehet megérteni — felelte Gratz grófnő, Milica hercegnő fiatal társalkodónője suttogva — Egy évvel ezelőtt gondolta volna-e valaki, hogy a mi fiatal Juttánk a „fekete heggyekkel” köt házasságot?

Az idősebb udvarhölgy szigorú arcot öltött.

— Nos furcsa időköt élünk. Jó néhány évvel régebben figyelem az udvari életet mint ön — mondotta — és állithatom, hogy Jutta tulságosan is fiatal és vidám. De egyáltalában ma már a hercegnők, uralkodócsaládok gyerekei megszokták, hogy önmagukkal rendelkezzenek. Nincsenek tekintettel a dinasztiai érdekeire. Oh, igaza van annak a szülőnek, aki gyermekét vas-szigorral neveli.

Gratz grófnő legyintett a kezével.

— Nem értem, mi köze van ehhez Juttának? Megismerte Danilót, megszerette és szülei beleegyeztek a házasságba. Hol itt az önállóság?

Az idősebb udvarhölgy nem felelt, ellenben annál többet gondolt magában e pillanatban.

— Milyen ostoba liba vagy grófnő — állapította meg — nem is tudod, hogy Jutta orosz nagyhercegnő lehetett volna és csak büntetésből sülyedt le Montenegró trónörököséhez.

Miért a nagyravágyás?

Hogy mi volt a valóság ebből a feltevésből, hogy valóban büntetés, vagy szerelmi házasság volt-e a frigy, valójában senki sem tudta. A fiatalok boldogan éltek egymással Daniló apja palotájának közelében lakott és mindenben helyettesítette őt. Nikita hatvanéves volt már és gyakran kínózta a közsvény. Daniló sokszor heteken át alig volt odazaha, ami miatt a fiatal hűves gyakran panaszkodott:

— Nem értelek benneteket. Hatalmasok vagytok és gazdagok. Montenegrót kétszer akkorrá tettétek, mint amilyen volt. A fejedelemeink, atyádnak hetven millió aranykoronája van, minek kinlódni tovább?

Milicának igaza volt. Nikita Montenegró leggazdagabb embere volt. Minden szántóföld neki dolgozott és minden malom az ő buzáját őrölte. Neki fizették az adót, mert vaskézrel ragadt meg mindent, amiből hasznot lehetett húzni.

A felelet

Néhány héttel azután, hogy Milica utoljára keserűen kifakadt, Nikita egy kirándulást rendezett a Lovcsenre. Részt vett azon az egész család. Milena fejedelemlő, a trónörökös, a huszonkétéves Mirko herceg, a husz éves Xenia, a tizenhárom éves Vera hercegnő és a kis Péter herceg, aki mindössze tizenkét tavaszt látott még ekkor. Nikita szerette a Lovcsent, melynek 1800 méterre, csucsáról gyönyörű volt a kilátás. Mialatt az udvari szakács előkészületet tett a piknikre, karonfogta menyét és a csucsra vitte.

— Látod — mutatta, — ott lenn az Adria, amelyből oly kevés jutott nekünk. Ott, ahol úgy vöröslik a Skutari-tó felett a nap, az a török és ez a föld a szerbeké, ahol gyengeakaratu herceg uralkodik. Nézz körül, mily kicsi Montenegró és milyen hatalmas a terület, amely körül veszi. Ugyanolyan hatalmas a feladat, amely reánk vár, hogy a mi országunkat naggyá tegyük.

Nikita ezt olyan hévvel mondotta el, mint valami költeményt és Milica megkapta a feleletet arra a kérdésre, amelyet férjéhez, Danilóhoz intézett.

Ettől a pillanattól kezdve figyelni kezdett és csakhamar rájött arra, hogy olyan családba került, amelynek minden tagja politizált. Anyósa, Milena fejedelemlő orosz barát volt és teljes igyekezetével Ausztria ellen dolgozott. Ugyanúgy Xenia hercegnő és az összes tisztak is. Valamennyien azt remélték, hogy Aanasztázia, Leuchtenberg herceg felesége, Nikita legidősebb leánya elválk férjétől s nőül megy Nikolaj Nikolajevics nagyherceghez, a cár nagybátyjához és akkor szabad az út a világpolitika felé.

Daniló ellenben diplomata volt. Elég okos ahhoz, hogy a szeretetreméltó trónörökös szerepét játssza és amikor Ausztriába utazott, szívesen látták Ferencz József udvarában is.

— Az én fiam inkább osztrák, mint montenegrói — mondotta egyszer Nikita Ausztria követének és ez okos mondás volt, mert erre Daniló mindent ki tudott járni az osztrák udvarnál, amit az édesapja akart.

Az első nagy csalódás

— Micsoda politika és milyen kicsinyes üzletek — kiáltott fel bosszusan Mirko herceg, Daniló öccse, aki rossz szemmel nézte bátyja ausztriai utjait, ahonnan pedig Nikita mindig kapott valamit. Hol ezen, hol azon a cimen, de hullott az ajándék, mert a Ballplatznak különös tervei voltak Montenegróval.

Mirko szép szál ember volt és szerette a nőket. A fejedelemtől sokat bosszankodott miatta és minden igyekezetével azon volt, hogy megházasítsa. Mirko azonban nem akart hercegasszonyt és édesapja első igazi nagy bosszúságára végül is egy szerb tábornok leányát vette el feleségül.

Nikita terveinek új fordulatot adott ez a frigy. Hogyne, hiszen Szerbia trónján Obrenovics Sándor ült, akinek már akkor meg voltak számlálva napjai. Megindult tehát a propaganda: Sándor után Nikita következhetik csak a trónra. A Karagyorgjevicsok a kezében voltak, hiszen Péter herceg felesége szintén Nikita leánya volt.

1903 június 11-én éjjel meggyilkolták Obrenovics Sándort és Draga Ma-

sint, a feleségét. Nikita ekkor volt talán először izgalomban életében, mert másnap már eldőlt, hogy ki következhetik. Ő-e, aki a nagyszerb gondolat harcosa volt, vagy más valaki?

A szerbek azonban nem siettek és néhány nap telt el, amíg a vélemények kialakultak. Nikita emberei megfeszített erővel dolgoztak. Óránként érkeztek a táviratok: „Mi lesz?” Az utolsó távirat éppen délelőtt érkezett.

A fejedelemtől vendégeivel kiinn ült a verandán és ebédelt. Ősi szokás szerint ő szelelte fel késével az előtte fekvő tonhalat, amikor a táviratot behozták. A porciózus természetesen félbeszakadt és Nikita sietett a sürgönyre a palotába, hogy kibetűzze a sifirozott írást.

Percek, majd negyedórák teltek el, még mindig nem jött vissza.

Daniló végül is atyja után sietett és a fejedelemtől dolgozószobájában találta, összegörnyedten, lehajtott fejjel.

— Apám!

Nikita összeszedte magát.

— Nézd — kiáltotta odamutatva a sürgönyt, — ezek... ezek Pétert választották meg és nem engem és Péter a trónt el is fogadta.

— De...

— Mit lehet tenni? Péter mögött ott az egész tisztakar.

Ebben az órában élte keresztül Nikita élete legnagyobb csalódását, mert úgy hitte, ő különb uralkodó lett volna, mint veje volt.

Az ötvenéves jubileum

1905-ben olyan valami történt, ami lázba hozta egész Montenegrót. A fejedelemtől ugyanis olyan kocsi ment végig az utcákon, amelyet nem lovak húztak. Az első automobil volt ez a fekete hegyek országában. A nép letérdelt a „csoda” előtt és Nikita, aki a kürtöt a hátsó ülés mellé szereltette fel, szüntelenül dudált a bámulók között. De más újdonságok is történtek az utolsó évek alatt. Kétszáz iskolát építettek, néhány gimnáziumot, egy katonaiskolát, gazdasági akadémiát, szövevényi intézetet. Nyomda volt, szálloda és újság a fővárosban és az idegen hatalmak palotásort vontak a fejedelmi palota köré, követségeik elhelyezésére. Montenegró kezdett fontos szerepet játszani.

Aanasztázia elvált Leuchtenberg hercegtől és férjhezment Nikolaj Nikolajevicshez, a cár nagybátyjához. Nikita apósa lett képletesen Szerbián és Itálián kívül az orosz birodalomnak is.

Ausztria nem jó szemmel nézte Szentpétervár befolyásának növekedését és amikor Nikita az osztrák konzul előtt odanyilatkozott, hogy szívesen ellátogatna Wienbe, a tervet örömmel fogadta. Már a nap is ki volt tűzve, amikor a „miniszterelnök” megjelent az osztrák követ előtt.

— A fejedelemtől Wienbe akar utazni, mehet, de vissza ne jöjjön onnan — mondotta és mérgesen távozott.

A követ kihallgatást kért és válaszolt a rövid párbeszédet.

Nikita hatvanhat éves volt ekkor, de még mindig erős elhatározású és fáradhatatlan férfi. Tudta, hogy utazása nem végződnék jól és ezért mosolygott.

— Majd máskor barátom — mondotta a követnek — biztos lehet afelől, hogy eljutok én Wienbe is.

És el is jutott oda.

Közben megindult a készülődés, hogy méltó keretben ünnepeljék meg a fejedelemtől ötvenéves uralkodói évfordulóját.

Daniló felvetette a tervet, hogy királlyá kellene koronázni Nikitát. Nikolaj Nikolajevics keresztül vitte a terv elfogadását Oroszországban, hátra volt azonban Ausztria. Wien azonban nem akart ünnepontot lenni, sőt vetélkedett Szentpétervárral az ajándékozásban. Kijavították Triesztben a fejedelmi jachtot, felépítették a fővárosba vezető egyetlen vasutvonalat, villamosvilágítással látták el a palotát és meg-

NYOMTATVANYOK

Bejelentő hivatalnak, betegségyőző, Stat. Lista de platá, Bérleti szerződések, stb. beszerezhetők

BOROS Papirkereskedésben Cluj.

hívták a koronázás után a fejedelmet Wienbe. Miután Nikita állandóan hangoztatta, hogy szegény, még kölcsönt is folyósítottak az ajándékok mellé.

1910 augusztusában azután megrendezték a jubileumot és az ötvenéves házassági évfordulót, valamint a koronázást is. Cetinje soha nem látott annyi embert, mint amennyi erre az ünnepre összegyűlt. A montenegrói hadsereg új formaruhában pompázott és a vendégeket egyéb befogadó hely híján sátorárokban helyezték el.

Nikita pompázott vendégeivel népe előtt. Atléta alakjával mint a legendás hőrosok, úgy ünnepeltette magát. Ferdinánd bolgár cár, Viktor Emanuel olasz király, Nikolaj Nikolajevics nagy herceg is ott voltak és II. Miklós tábor szernagyi rangot adott neki. Ez volt a legnagyobb kitüntetés, amelyet külföldi államfő az orosz uralkodótól kapott, mert VII. Edward angol király és II. Vilmos német császár is „csak” admirálisai voltak az orosz flottának.

Hatmillió egy nap alatt

1911-ben Itália és Törökország háborúba kezdett Tripolis miatt. Ezt a pillanatot várta Nikita egész életében. Magához kérte az osztrák követet és előtte a következő ajánlatot tette:

— Lépjén Montenegró és Ausztria-Magyarország véd- és dacsövetségére. Mi kis, de annál bátrabb nép vagyunk és ez összebb hozza a zendülőket. Ausztriában elcsodálkoztak ezen az ajánlaton és Aehrenthal, a külügyminiszter összezsapta a kezét.

— Vajjon mi van e terv háta mögött? — kérdezte a követőtől.

Hogy valójában mi volt mögötte, csak később tudták meg mind a ketten. Mindegy, a szövetséget Oroszország bosszúságára megkötötték és 1912-ben végre eléldkezett az ausztriai látogatás napja is.

Nikitát hajón vitték át Antiwariból Miramareba, ahol az udvari vonat várta.

A wieni Südbanahof állomáson Ferenc József fogadta a királyt és megható volt — irták az újságok — amikor a két uralkodó összeölekezett. Se vége, se hossza nem volt az ünnepségeknek. Nikitát a wieni lakosság teljesen a szívébe zárta. De Nikita is meg volt hatva, különösen akkor, amikor Ferenc József az egyik ezred tulajdonosává nevezte ki.

Nikita biztosította Wient békés szándékairól, de amikor hazatért, pontosan az ellenkező hírek érkeztek felőle.

Montenegró fegyverkezik, Montenegró szövetséget kötött Bulgáriával és Szerbiával a török ellen, Montenegró nem törődik a status quo-val — hangzottak a hírek.

Ausztria protestált, a szövetség felbontásával fenyegetőzött, de Nikita közismert békés mosolyával nyugtatta meg a követet.

Később Wien, Berlin, Szentpétervár titkos uton megtudták, hogy október 12-én megtörtént a hadüzenet Törökország ellen. Megindult a diplomáciai küzdelem a béke érdekében.

Aehrenthal nyugodtan hajtotta álomra a fejét.

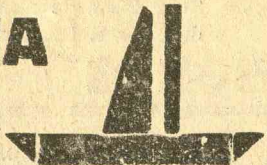
— Tizenkettedikéig még öt nap van — mondotta — a háborút meg fogjuk akadályozni.

Másnap, nyolcadikán azonban, mielőtt a diplomaták kongresszusa összeülhetett volna, Nikita megüzente a háborút.

Az európai tőzsdéken óriási balsse támadt. Nikita azonban Wienben a la baises spekulált és amint utólag kiderült, hatmillió aranykoronát keresett egy nap alatt.

Számára kellemetlen volt ugyan a harc, de felette hasznos...

A BORZALMAK HAJÓJA

IRTA: E. A. RODRIGUEZ

(23.)

— Sárga kutya — mondta Wilford egykedvűen. — Fenygetni mersz? A fekete kalóz alaposan ellátja a bajodat, ha engedélye nélkül hozzám nyulsz.

— Tao... nem nyulni — vigyorgott a kínai és belerugott társamba.

— Ezt megkeserülöd sárga féreg — mondta a fiatalember nyugodtan.

Az őt az összekötözött ember fölé hajolt.

— Nem beszélni többet... Kimélni hangot... Nemsokára ugyanis énekelni fogsz a fájdalomtól.

Szemtelenül vigyorgott és újra meg-rugta áldozatát. Ekkor azonban egészen váratlan esemény történt, Wilford összekötözött lábaj villámgyorsan a magasba lendültek. Csodálatos akrobatika mutatvány volt. A kínait gyomrán találta a rugás, szabályos saltót csinált a levegőben és hangtalanul elterült a padlón.

— Eredményes munka volt — nevetett Wilford — eltart néhány percig, amíg újra magához tér.

— Ezuttal ön viselkedett meggondolatlanul — jegyeztem meg. — Különböben mindegy. Részemről elkészültem a legrosszabbra.

Nagy kinnal abba az irányba fordítottam a fejemet etaoimfluetaoihpqk Huxley feküdt. A holttest borzalmas látványt nyújtott, üveges szemei tágra nyitva meredtek a levegőbe, melléből még mindig szivárgott a vér.

— Ne nézze a halottat — mordult rám társam — az ilyesmi rossz hatással van az idegekre. Inkább azon gondolkozzék, hogy miképpen szabadulhatnánk innen... Nem felejtettek a zsebében véletlenül egy ollót, vagy körömrámpolyt?

— Még véletlenségből sem — mondtam tragikusan.

A kínai hangosan nyöszörögni kezdett.

Ha nem történik valami csoda, akkor végem van — állapította meg Wilford csodálatraméltó közönnyel. — A fickó rövidesen magához tér.

En is azt hittem, hogy társam menthetlenül elveszett, a kínai feltápaszkodott a padlóról, kezében kés villant meg. Már felénk rohant, mikor az ajtó feltárult.

— A csoda megtörtént — mondta Wilford nyugodtan.

A kínai gyorsan eltűntette a kést s rémülten huzódott vissza. Alacsony férfi lépett be, fekete kínai szabású ruhát viselt, arcát selyemálc borította.

Eszembe jutott mindaz, amit a fekete kalóztól hallottam. A rémület jeges zsibbadással kuszott végig tagjaimon. Dermedten bámultam a sötét alakot, akinek kegyetlenségéről legendákat beszéltek az emberek. Lassu léptekkel halad el az őt mellett és megállt társam előtt. A két férfi sokáig farkasszemet nézett. Wilford szólalt meg először:

— Nos, eléggé megbámulta az arcomat?

— Még mindig nem eléggé — hangzott tompán az álarc alól. — Hónapok óta nyomon követél átkozott kopó. Gondosan az emlékezetembe akarom vésni vonásaidat.

— Akkor inkább a fényképet nézegesd — ajánlotta Wilford kedélyesen. — Az embereid mindent elszedtek tőlem és így bizonyára a kabinomat is átkutatták, valószínű, hogy az igazolványomat is megtalálták.

Az álarcos bólintott.

— Gyors felfogóképességed van... Már az embereim is tudják, hogy a hires Quent fogták el.

(Folytatása következik.)

Egy város, ahol tilos minden szórakozás

(NEWYORK.) Illinois állam egyik városkája már többször foglalkoztatja az amerikai közvéleményt különös közigazgatási elveivel. Boufield város vezetősége páratlanul áll nemcsak az Egyesült Államokban, hanem az egész világon is azzal az eljárásával, hogy erős kézzel belenyúl polgárai magánéletébe és szigorú rendeletekkel szabályozza a város lakosságának életét.

Az Illinois államban levő Boufield városka az erkölcsösség és a polgári tisztesség mintaképe lehet, mert a város szigorúan őrködik polgárai magánélete felett. Boufield az egyetlen város Amerikában, ahol változatlanul érvényben van a szesztilalom, mert a város területén egyetlen olyan vendéglő sem működhet, ahol alkoholt szolgálnának fel.

A város vezetősége tiltotta meg az alkohol nyilvános fogyasztását, de ezzel a tilalommal még korántsem fejeződött be Boufield város vezetőségének keresztes hadjárata a világi örömek ellen.

A város területén egyetlen mozi sem működik, de a fiatalság a biliárdjáték ártatlan sportjának sem hódolhat, mert a városi tanács ezt a szórakozást sem engedélyezte és azon már senki sem ütközik meg ezek után, hogy a városban egyetlen tánchelyiség sincsen, sőt a nyilvános helyen való táncolást szigorúan büntetik.

Érthető tehát, hogy Amerikában különböző jelzők kíséretében emlegetik Boufield városát, amely az erkölcs városa néven szerepel elsősorban a lapokban.

Az erkölcsösség és a tisztesség városa most ismét egy erkölcsrendészeti intézkedéssel szerepel a nyilvánosság előtt.

A világi szórakozásaikban alaposan lecsökkent boufieldi polgároknak egyetlen szórakozásuk pedig a kártyajáték volt. Természetesen nem házardjátékról volt szó, amit kaszinókban játszottak volna, hanem kávéházakban, klubokban, vendéglőkben még szabad volt szolid kártyajátékot játszaniok.

Ezt a szórakozást azonban most megszüntette a polgármester legújabb rendelete, amely megtiltotta a nyilvános helyiségekben történő kártyajátékot. A boufieldi polgároknak nem szabad többé kártyát venni a kezükbe és aki ezt a rendeletet megszegi, azt tíz dollár pénzbüntetéssel sújtják.

A boufieldi polgárokat nem érte meg lepetésszerűen az az intézkedés, mert megszokták, hogy szórakozásaiktól megfosztják őket a szigorú erkölcsű városvezetőség. A polgárok nem is zúgolódnak az erkölcsrendészeti „terror” ellen, mert tudják, hogy a város lakosságának jelentős része lelkes híve a város vezetőségének.

Ez a tábor a boufieldi asszonyok társadalma, amely tüzőn-vízen keresztül kitart a város vezetősége mellett és választásokon pártkülönség nélkül adja le szavazatát a város vezetőségét

támogató párt mellett. A boufieldi asszonyok paradicsoma a kis illionisi város, ahol a férfiak kénytelenek a családi tüzhelyet őrízni, mert minden szórakozástól megfosztja őket a város vezetősége.

A város polgármestere a legújabb kártyatilalommal kapcsolatban nyilatkozott is és kijelentette:

— Boufield városa újabb lépést tett a közérkölciség előmozdítása terén. A mi városunk jó példával jár elől minden amerikai városnak és csodáljuk, hogy még egyedül állunk erkölcsrendészeti intézkedéseink terén.

— Rendeleteink a város nyugalmat és a lakosság családi békéjét és nyugalmat szolgálják. A mi városunkban alig fordul elő válóper és a férfiak fiatalon megölnének, mert a világi örömek nem vonják el érdeklődésüket a családalapítástól, sőt szórakozások hiányában rá vannak utalva a házasságra. Azt hiszem, a boufieldi asszonyok az Egyesült Államok legmegelégedettebb női...

Ebben igaza lehet a polgármesternek, aki viszont nem nyilatkozott a boufieldi férfiak véleményéről.

A halott

Két fonnyadt keze hidegen,
Oly furcsán, oly idegen
Lógott a teste mellett
És rég nem kellett
Semmi sem.

Öt pengőért utoljára borotválták
És reáadták a ruháját.
Már nem sirt és nem nevetett,
Nem felelt igent, sem pedig nemet
Három napja.

Arcáról izzadságcseppek csordult,
A két szeme kifordult.
Nem volt sem szép, sem nyugodt:
Később azt mondták, hogy mosolygott.
Az özvegye meg elhítte
S férje mosolygós képét vitte
Vigaszul magával a ravataltól...

És odalenn a sirgödörben,
Hol undok férgek járnak körben,
Két fonnyadt keze hidegen,
Oly furcsán, olyan idegen
Lógott a teste mellett
És rég nem kellett semmi sem.

Virágcsnéni

Az unott éjt alázva éli át,
Kezében fonnyad sok virág.
Nem kellene már senkinek,
Vannak helyettük harci szekerek.
Az emberek: ujság buvárai,
Virágja régi, a tank, a gáz mai.
Az ágyuk, árkok: népek álmai.
Korunknál dermedten lehet csak állani.
A kávéház jelent rideg közönyt,
Virágja ünnepét ma nem köszönt,
Az öreg néni lassan indul el,
Torkában, benn furcsa sírás remeg:
Időkön túl, ballag tovább a szeretet
KÜRTHY MIKLÓS.

Olvia egészséget

HORIA
bedörzsöléssel.

A harminc év előtti Kolozsvár

Igen, a harminc év előtti Kolozsvár és Erdély arculata villan elő abból a könyvből, amit a véletlen juttatott a kezembe. Címe: Szamosmenti Almanach az 1910-ik évre. Kolozsváron készült a Ny. Szövetség könyvnyomdájában, 1909-ben, Semlyén Hugó, a későbbi kolozsvári bankigazgató szerkesztésében. A kis Almanach, amelynek ára a címlap tanúsága szerint 1 korona 20 fillér volt, elég gondos kiállításban láttott napvilágot és egy kis képet ad Kolozsvár 30 év előtti irodalmi életéről. Mert az Almanach mintegy 30 író és ujságíró verseit, cikkeit, novelláit foglalja magában. Szerepelnek benne a közben elhalt íróemberek közül gróf Wass György, Jékey Aladár, Sebesi Samu, Fabula János (Kreutzer Lipót dr.), Z. Török Gyula, az egy ideig itt ujságíróskodó kitűnő elbeszélő, Czöfalvi Csia Albert, dr. Petrán Tibor, dr. Felszeghy Béla és Doleschall Erviné. A ma is élő író és ujságíró nemzedéket, akiknek egyrésze jelenleg Magyarországon él, Csermely Gyula, Indig Ottó, Berde Mária, dr. P. Jánossy Béla, Szenkovitsné Ruzs Rózsika, Orbók Attila, (aki akkoriban itt ujságíróskodott, Dénes Sándor, Kaczér Ignác, (később a Kaczér Illés előnevet vette fel), Ligeti Ernő, Szász Endre és Vass Endre képviselik. De irtak még az Almanachba Haris Andor, Hancz, a szerkesztő Semlyén Hugó, Stenkáné Bapcsányi Vera és Okolicsányi Gyula is.

Igen érdekes végigbongészni a kis kötet 30 év előtti hirdetőit. Néhány kivételével (Erdélyi Bank, Czell sörgyár, Uránia mozi, Kristály gőzmosós, Littke, (ma Emke) drogéria, az akkoriiban Szamosújváron könyvvizlettel bíró Anka Sándor, a megszűnőben levő Kalapkirály) csupa rég eltűnt és megszűnt cég. Dr. Koprosdy jogi szeminárium, dr. Dobó (ma Lepage utóda könyvvizlet tulajdonosa) jogi szeminárium, Szeszlák kocsi, Bajor Ignác férfiszabó, Erdélyi minta-antiquarium, Jes parfümeria, Sámson Jakab angol uriszabó, Kotsis György keztűs és kötszerész, Rózsa virágcsarnok, Első erdélyrészi szivarkahüvely-gyár, Braun Mihály hangszerkészítő stb. A régi kolozsváriak azonban még bizonyára jól emlékeznek ezekre az akkoriban ugyancsak ismert-nevű, tekintélyes cégekre.

A könyvekben egyébként eladásra hirdetik Semlyén Hugó: Elbeszélések című kötetét, megrendelhető a szerzőnél Szamosújvárt és P. Jánossy Béla: Virágcsnének című verskötetét, amely ugyancsak a szerzőnél Kolozsvárt rendelhető meg, egyenként 2—2 koronáért. Hirdeti továbbá a mű szerzője az Almanach II. évfolyamát is (nem tudjuk, hogy megjelent-e), amely tízezer példányban fog majd a következő évben napvilágot látni. Érdekesek a hirdetési árak is: „egy egész oldal 40, fél oldal 25, negyed oldal 15, nyolcad oldal 8 korona. Egy centiméter magas szalaghirdetés 4 korona. Az ismertető részben, szöveg alatt és boríték oldalakon a hirdetések ára 20 százalékkal magasabb.”

Ime, így festett — egy Almanach adatain keresztül — Kolozsvár 30 év előtti irodalmi élete. Csendes, nyugodt élet, nagy hullámverések nélkül. Mint ha egy álomvilágban járnánk, olyanok a versek és elbeszélések is, történeti, szerelmi témák, kis csipkelődések, főleg pedig líra és romantika. Boldog és csendes békevilág képe. Egy olyan világról, amely elmúlt örökre. (t. g.)

I. OSZTÁLYU

1939-es új modellek, bistrifai, barumarei és Iris kályhákat kandallókat rak-táron tart

VEZÉRKÉPVISELET!

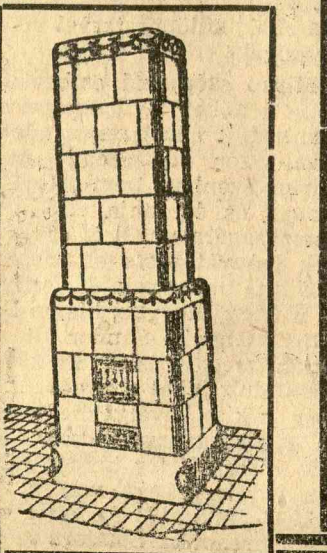
Graci kályhás

P. UNIRII

8

UDVARBAN

Tekintse meg a legmodernebbül berendezett mintaraktárunkat. Átrakást, javítást és fayenc falburkolást garancia mellett esz-közlünk.

Nyomatott a MAYER könyvnyomda körforgóján

SERV. CENZ. C. VI. A. — BUN DE IMPRIMAT